

Prorector pentru activitatea didactică a USEFS
Dorgan V., dr. habilitat,
prof. univ.

A fost aprobat la ședința Consiliului
Facultății de Sport
Decanul Facultății
Mocrousov E., dr., conf. univ.

A fost aprobat la ședința Catedrei
Teoria și Metodica Jocurilor
16.11.2020
Șef catedrei
Sîrghi S., dr., conf. univ.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE

A CATEDREI TEORIA ȘI METODICA JOCURILOR

PENTRU PERIOADA 2021 – 2025

CHIȘINĂU, 2020

Strategia de dezvoltare strategică a Facultății Sport pe perioada 2021 – 2025 este elaborată în conformitate cu cerințele Codului Educației (nr.152 din 17 iulie 2014), Codul de dezvoltarea instituțională a USEFS 2015 – 2020 și are ca scop perfecționarea procesului de pregătire a tinerilor specialiști în domeniul culturii fizice și sportului în vederea formării competențelor, care ar permite absolvenților să devină performanți într-un mediu globalizat, caracterizat prin competiție și dinamism.

Sportul face parte din patrimoniul oricărui bărbat și al oricărei femei, iar absența acestuia nu poate fi nicicând compensată”. Pierre de Coubertin

Coordonatorul volumului:

Mocrousov Elena, Decan al Facultății Sport
dr. în științe pedagogice, conferențiar universitar, Maestru Emerit al Sportului al RM

Redactare:

Dervici Ana, Prodecan al Facultății Sport
doctorandă

CUPRINS

I.PREZENTAREA FACULTĂȚII SPORT	4
II.VIZIUNEA ȘI MISIUNEA FACULTĂȚII SPORT	9
III.OBIECTIVELE FACULTĂȚII SPORT	10
3.1.Obiectivele operationale ale Facultății Sport sunt.....	10
IV.PREZENTAREA CATEDRELOR DE SPECIALITATE	12
V.OBIECTIVE STRATEGICE DE DEZVOLTARE ȘI ACȚIUNI PRIORITARE PE DOMENII	22
5.1.Obiective strategice privind învățământul universitar de cultură fizică și sport	22
5.2. Obiective strategice și acțiuni prioritare privind cercetarea științifică.....	30
5.3. Obiective strategice și acțiuni prioritare privind colaborarea națională și relațiile internaționale	36
5.4. Obiective strategice privind managementul academic și resursele umane	38
5.5. Obiective strategice privind dezvoltarea facultății Sport și a infrastructurii	40
5.6.Obiective strategice privind dezvoltarea activităților sportive la Facultatea Sport.....	41
5.6.1. Pentru îndeplinirea OG 1.....	42
5.6.2. Cu privire la îndeplinirea OG 2.....	44
5.6.3. Pentru îndeplinirea OG 3.....	45
5.6.4.Pentru îndeplinirea OG 4.....	45
5.6.5. Pentru îndeplinirea OG 5.....	47
5.7. Obiective strategice privind finanțarea	47
5.8. Obiective strategice privind informația, documentarea și biblioteca USEFS	49
5. 9. Obiective strategice privind imaginea Facultății Sport.....	52
VI.APLICAREA PLANULUI STRATEGIC DE DEZVOLTARE A FACULTĂȚII SPORT	53
VII.REFERINȚE BIBLIOGRAFICE	55

I. PREZENTAREA FACULTĂȚII SPORT

Educația fizică și sportul reprezintă cartea de vizită a oricărei națiuni, iar sănătatea și dezvoltarea întregii societăți depinde de faptul cum este folosit exercițiul fizic în folosul fiecărui cetățean. Astăzi nu există nici o sferă a activității umane care să nu fie în directă dependență de educația fizică și sportul, care sunt valori materiale și spirituale recunoscute de întreaga societate și de fiecare om în parte.

Nu întâmplător în ultimii ani se vorbește tot mai frecvent despre educația fizică ca de un fenomen social independent, dar și ca de un mijloc de educare a personalității umane.

Savanții din domeniul educației fizice și sportului menționează în lucrările lor că *„cel mai ieftin preparat medicamentos pentru întreaga societate îl constituie educația fizică și sportul, ca părți componente ale culturii sociale generale”*.

Facultatea Sport a fost fondată odată cu înființarea Institutului Național de Educație Fizică și Sport în anul 1991, avînd drept scop pregătirea specialiștilor de înaltă calificare în diverse ramuri ale sportului. În această perioadă, profesorii facultății au organizat și au coordonat procesul educațional și cel de antrenament în vederea extinderii orizontului de cunoștințe al studenților, a asigurării schimbului de experiență cu facultăți similare din țară și de peste hotare, a creării oportunităților pentru activitatea științifică, a stimulării participării la conferințe, simpozioane, seminarii, precum și a inițierii unor activități de cercetare științifică în proba de sport aleasă.

La **Facultatea Sport** își fac studiile 384 de studenți și 111 de masteranzi. Activitatea celor 46 cadre didactice care asigură procesul educațional la facultate din partea celor 4 catedre este orientată spre pregătirea teoretică fundamentală și profesională a viitorilor specialiști din domeniul culturii fizice și sportului, spre aplicarea sistemelor adecvate de influență pedagogică, a componentelor de bază ale culturii fizice și a metodologiilor specifice domeniului și spre intensificarea procesului de antrenament și optimizarea procesului de pregătire sportivă.

Una dintre modalitățile de aplicare a priceperilor și deprinderilor acumulate în cadrul activității didactico-sportive desfășurate la facultate o constituie stagiile de practică de specialitate în diverse probe de sport. În vederea realizării eficiente a activităților practice, facultatea încheie acorduri de colaborare cu Federațiile de atletism, judo, luptă, fotbal, natație, rugby, tenis de camp, tenis de masă, badminton și alte, precum și cu un șir de instituții și organizații sportive: Liceul Internat Republican cu Profil Sportiv, Școală Sportivă „Speranța”, Clubul Sportiv „Olimpia”, Școala Sportivă Republicană de Lupte, Școala Sportivă

Specializată de Fotbal, Școala Sportivă Specializată de tenis de masă din Dubăsari, Școală Sportivă de tenis de camp din Chișinău, Școală Sportivă № 2 din Bălți, Clubul Sportiv de handbal „Olimpus” și diverse centre de fitness din mun. Chișinău și din Republica Moldova. Până în prezent, la facultate și-au făcut studiile peste 2500 de studenți, care activează în instituțiile de profil din țară și de peste hotare, contribuind la promovarea și prosperarea sportului național, mulți dintre ei reprezentând culorile naționale la importante competițiile, inclusiv la Jocurile Olimpice. Actualmente, facultatea se mîndrește cu absolvenții săi, sportivi de performanță: Larisa Popova, Nicolae Juravschi, Tudor Casapu - campioni olimpici; Sergiu Mureico și Natalia Valeeva, premianți ai Jocurilor Olimpice; Igor Bacal, Ion Bucșa, Vadim Tatarov, Alexandru Zaharov, Octavian Guțu, Roman Rozna, Ina Gliznuța, Olga Bolșova, Vadim Zadoinov, Iurie Bașcatov, Victor Bivol, Victor Florescu, Ghenadie Tulbea, Mocrousov Elena și mulți alții.

Activitatea academică a Facultății Sport este fundamentată pe principiul integrării învățământului cu cercetarea științifică. Facultatea de Sport este un centru de instruire, științific și cultural specializat în pregătirea specialiștilor de înaltă calificare în domeniul educației fizice și sportului. Procesele și mecanismele de asigurare a calității studiilor au ca obiectiv de a evalua, monitoriza, garanta, menține și îmbunătăți încontinuu calitatea de studii în cadrul facultății. De asemenea, în cadrul Facultății Sport sînt acreditate de ANACEC domeniul 1000 Științe ale sportului următoarele Programele de studii la ciclul I: *Programul de studii 1000.1 Antrenament sportiv* (2018); *Programul de studii 1000.2 Organizare și dirijare sportului* (2017) și la ciclul II: *Tehnologia antrenamentului sportiv – 90 și 120 de credite* (2019), domeniul 1000 Științe ale sportului; *Tehnologia și metodologia culturii fizice* (2019).

Facultatea Sport își desfășoară activitatea într-un edificiu propriu cu o arhitectură nouă, modernă, cu elemente arhitecturale noi, care se îmbină armonios, exprimând în mod pertinent o educație contemporană și superioară.

Astfel, una dintre prioritățile învățământului superior de cultură fizică este armonizarea, compatibilizarea calificărilor solicitate de piața muncii și a celor conferite în cadrul facultății, impunându-se elaborarea cerințelor de calificare ale specialistului din domeniu. Acest decalaj a fost amplificat și de necesitatea de a revizui procesul de formare a competențelor profesionale ale specialistului din domeniul culturii fizice și sportului. Cerințele pieței, mereu în schimbare, au impus o reformare a competențelor necesare tânărului specialist pentru a fi încadrat în câmpul muncii. În acest context, unul dintre obiectivele fundamentale ale educației

rezidă în formarea unui specialist în domeniu educației fizice și sportului, capabil să se adapteze condițiilor în continuă schimbare ale pieței de muncă.

Disciplinele incluse în curriculum-ul universitar au avut menirea de a contribui la formarea următoarelor competențe:

1. *Competențe instrumentale (personale)*: analiză și sinteză, organizare și planificare, generale de bază necesare unei profesii, comunicare scrisă și orală în limba de origine, cunoaștere a altei limbi, abilități elementare de operare pe calculator, abilități privind managementul informației, soluționarea de probleme, luarea deciziilor.

2. *Competențe interpersonale (organizaționale și de comunicare)*: capacitatea de evaluare și autoevaluare, capacitatea de a lucra în echipă, abilități interpersonale, abilitatea de a lucra într-o echipă interdisciplinară, abilitatea de a colabora cu specialiști din alte domenii, capacitatea de a aprecia diversitatea și multiculturalitatea, abilitatea de a lucra într-un context internațional, capacitatea de a avea un comportament etic.

3. *Competențe sistemice (abilități transferabile)*: capacitatea de a transpune în practică cunoștințele dobândite, abilități de cercetare, capacitatea de a învăța, capacitatea de adaptare la noi situații, creativitate, abilități de conducător, capacitatea de a înțelege cultura și obiceiurile altor țări, abilitatea de a lucra independent, capacitatea de a concepe proiecte și de a le derula, inițiativă și spirit antreprenorial, grija pentru obținerea calității, voința de a reuși.

Această nouă abordare, bazată pe necesitatea de a forma un specialist competitiv profesional pe plan național și global, apt de a se adapta unei societăți în continuă schimbare, a avut drept consecință implementarea unui șir de acțiuni privind probleme manageriale complexe, precum :

- munca în echipă pentru proiectarea, implementarea, evaluarea curriculum-ului național și a curriculum-ului la decizia instituției;
- respectarea intereselor, a opțiunilor studenților;
- realizarea unei diagnoze corecte;
- cunoașterea culturii organizaționale;
- rezolvarea conflictelor;
- formarea și motivarea personalului didactic;
- monitorizarea eficientă a procesului educațional;
- realizarea parteneriatului cu familia și cu întreaga comunitate.

Toate acestea au asigurat impactul reformei curriculare la nivelul facultății și schimbarea așteptată: autonomia facultății într-un mediu concurențial stimulat, într-un

context ce leagă facultatea cu specificul comunității regionale și locale și cu tendințele cererii de educație.

În ceea ce privește structura procesului de învățământ în cadrul Facultății Sport, aceasta a cunoscut transformări multiple odată cu aderarea la procesul de reformare.

✓ Facultatea Sport are o structură de învățământ eterogenă, asigurând pregătirea specialiștilor la **ciclul I de licență** și **ciclul II de masterat** în domeniul *100 Științe ale sportului*.

Cele 4 catedre ale universității din cadrul Facultății Sport constituie subdiviziuni de bază modernizate, care organizează și desfășoară o amplă activitate didactică, metodică și științifică, în cadrul cărora sunt implicate actualmente 46 cadre didactice. Acest larg spectru de oportunități oferit de facultate pentru tinerii din țara noastră și de peste hotare a contribuit la o creștere continuă a contingentului de studenți. Forma de învățământ la Facultatea Sport o constituie învățământul cu frecvență și frecvență redusă. De asemenea, putem menționa că sistemul creditelor implementat în programul educațional după semnarea Declarației de la Bologna și de către Republica Moldova, a apărut nu ca un sistem de standardizare, de compatibilizare și recunoaștere a studiilor, ci în special ca un sistem de diferențiere și individualizare a studiilor în funcție de capacitățile și motivațiile individuale ale studenților. Astfel, putem remarca că, în programele de învățământ “pre-Bologna”, nu existau creditele de studii, iar disciplinele de studii erau reflectate printr-un număr total de ore în corespundere cu specializările din cadrul facultăților.

În ceea ce privește obiectivele studiilor superioare de masterat, în cadrul Facultății Sport acestea asigură: aprofundarea/specializarea într-un domeniu de formare, formarea specialiștilor performanți, dezvoltarea capacităților de cercetare științifică, ca o etapă premergătoare obligatorie pentru studiile de doctorat. Orientarea studiilor de masterat în cadrul Facultății de Sport se concretizează în masteratul de cercetare (în scopul aprofundării într-un domeniu științific) și cel de profesionalizare (în scopul formării/consolidării competențelor profesionale în domeniul culturii fizice). Studiile de masterat din cadrul Facultății de Sport se organizează pe principii de interdisciplinaritate, iar specializările programelor de masterat se stabilesc în limitele domeniului general, respectiv cel aprobat pentru ciclul I, conform Nomenclatorului domeniului de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior, ciclul I, aprobat prin Legea nr.482 din 28.06.2017. Specializările existente în cadrul Facultății Sport au fost stabilite de către Senatul USEFS, în baza propunerilor Consiliului Facultății, prin coordonare cu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova. Admiterea la studiile

superioare de masterat se realizează pentru deținători ai diplomelor de licență eliberate de USEFS sau alte universități din Republica Moldova, cu domenii înrudite, în bază de concurs, organizat conform regulamentului universității. Înmatricularea la studii superioare de masterat se face în ordinea descrescătoare a mediilor generale obținute de către candidați, în limitele numărului de locuri pentru care s-a organizat concursul. Durata studiilor de masterat în cadrul facultății este de 1,5 și 2 ani și corespund unui număr de 90 și 120 de credite de studiu transferabile și realizate în condițiile Sistemului Național de Credite de Studiu, tip ECTS. În realizarea programelor de masterat sunt angajate cadre didactice deținătoare de grade științifice, titluri științifice și științifico-didactice, titluri onorifice. Programul de masterat aferent fiecărei specializări este conceput astfel, încât să asigure:

- ❖ extinderea și aprofundarea cunoștințelor și capacităților de înțelegere, asociate ciclului I, care creează baza pentru originalitate în dezvoltarea și aplicarea ideilor, inclusiv în contextul cercetării;

- ❖ formarea competențelor de aplicare a cunoștințelor și capacităților de înțelegere, de soluționare a problemelor atât în domeniul de studiu realizat, cât și în împrejurări noi sau necunoscute, în contexte înrudite sau multidisciplinare;

- ❖ dezvoltarea capacităților de realizare a diagnozelor bazate pe cercetare în vederea soluționării problemelor prin integrarea cunoștințelor sau prin interdisciplinaritate;

- ❖ dezvoltarea de noi cunoștințe și deprinderi, ca răspuns la provocările generate de evoluția tehnicii și științei;

- ❖ formarea abilităților de leadership și inovație în contexte de muncă sau de studiu, cu implicarea diferiților factori, care interacționează și îmbunătățesc performanța strategică a echipelor;

- ❖ dezvoltarea deprinderilor de studiu autonom, în baza unui nivel ridicat de înțelegere a proceselor de învățare;

- ❖ formarea capacităților de soluționare a problemelor prin integrarea surselor de informații complexe, în contexte noi, necunoscute, de utilizare a experienței într-un mediu de muncă interactiv;

- ❖ dezvoltarea capacității de a răspunde problematicii sociale, științifice și etice în procesul muncii sau al studiului.

În prezent în cadrul Facultății Sport există 2 programe profesionale și de cercetare (ciclul II), după cum urmează:

- Teoria și metodologia culturii fizice – durata studiilor – 2 ani;
- Tehnologia antrenamentului sportiv – durata studiilor – 1,5 ani și 2 ani.

În ceea ce privește studiile universitare de doctorat, denumite succint Școală Doctorală, ele constituie cel de-al treilea ciclu al studiilor oferite de Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport ce au ca scop dezvoltarea cunoașterii prin cercetare științifică de calitate.

II.VIZIUNEA ȘI MISIUNEA FACULTĂȚII SPORT

Misiunea Facultății Sport este de a forma specialiști cu înaltă calificare, în urma procesului didactic și de cercetare, în parteneriat cu mediul sportiv, servicii publice și din sectorul privat, instituții de cercetare sau centre universitare, fiind în concordanță cu misiunea universității, strategia de dezvoltare a facultății și universității și regulamentele interne ale USEFS, scopul fundamental fiind un învățământ de calitate, organizat în ciclul complet de programe de studii universitare de licență și de master.

Misiunea Facultății Sport, definită în strategia Facultății Sport este de asumare a rolului de motor de dezvoltare al societății, prin vegherea permanentă asupra cererii de specialiști din mediul educație fizică și sport și adaptarea permanentă a ofertei educaționale, creând competențe profesionale, transversale și de cercetare, pe toate domeniile abordate.

Întreaga activitate a facultății se aliniază Strategiei de dezvoltare a facultății și strategiei USEFS și totodată Regulamentelor interne ale USEFS, scopul fundamental fiind un învățământ de calitate, organizat în ciclul complet de programe de studii universitare de licență și de master.

Facultatea Sport își propune formarea de specialiști în domeniul educație fizică și sport prin asigurarea calității sistemului de pregătire inițială și de formare continuă a personalului didactic din instituții de învățământ, în concordanță cu politicile educaționale în domeniu, cu cerințele pieței muncii și cu evoluțiile disciplinelor teoretice și practice specifice, promovând o abordare interdisciplinară și cu preocupări ferme spre cercetarea științifică fundamentală și aplicativă.

Programele de studii universitare care funcționează în cadrul Facultății de Sport în conformitate cu prevederile *Hotărârii privind aprobarea nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior, sunt:*

1000.1 Antrenament sportiv (Sistem Bologna - nivelul I – 240 de credite, durata studiilor 4 ani), pentru studii universitare de licență în domeniul *1000 Științe ale sportului*;

1000.2 Organizarea și dirijarea studiilor (Sistem Bologna - nivelul I – 180 de credite, durata studiilor 3 ani), pentru studii universitare de licență în domeniul *100 Științe ale sportului*;

Tehnologia antrenamentului sportiv (Sistem Bologna - nivelul II – 90 de credite, durata studiilor 1,5 ani și 120 de credite, durata studiilor 2 ani), pentru studii universitare de masterat în domeniul *100 Științe ale sportului*;

Teoria și metodologia culturii fizice (Sistem Bologna - nivelul II – 120 de credite, durata studiilor 2 ani), pentru studii universitare de masterat în domeniul *100 Științe ale sportului*.

Cadrele didactice din cadrul Facultății Sport își desfășoară activitatea în cadrul celor 4 catedre, prestând servicii educaționale de calitate, în conformitate cu criteriile, standardele și indicatorii de performanță ANACEC. Majoritatea cadrelor noastre sunt doctori și doctori habilitați în științe pedagogice cu specializare în diverse probe sportive, profesori și conferențieri universitari, lectori și asistenți universitari. Totodată, avem Antrenori Emeriți, Maeștrii ai sportului de categorie internațională, Maeștrii Emeriți ai Sportului din Republica Moldova. De asemenea cadrele didactice au o bogată activitate de cercetare științifică și practica în domeniul educației fizice și sportului.

III.OBIECTIVELE FACULTĂȚII SPORT

Facultatea Sport, parte componentă a USEFS, acționează pentru a se integra, pe deplin, în Spațiul European al învățământului superior.

Demersul strategic, în concordanță cu Strategia Facultății de Sport, cuprinde obiective axate pe patru direcții principale:

- **activitatea didactică și cadre didactice**, direcție menită să ofere studenților competențele necesare pentru a fi integrați cât mai rapid și eficient pe piața muncii;
- **cercetarea științifică**, criteriul major de ierarhizare în învățământul superior;
- **parteneriat cu studenții**;
- **parteneriat cu mediul sportiv**, care se referă la feed-back-ul activității de cercetare, predare și consiliere a studenților, reflectat în inserția acestora pe piața muncii.

3.1. Obiectivele operationale ale Facultății Sport sunt:

- formarea și perfecționarea de specialiști, cu calificare adecvată programelor de studii promovate în cadrul facultății;

- analiza periodică a planurilor de învățământ, a fișelor disciplinelor, urmărind eliminarea suprapunerilor sau a golurilor între discipline, cu accent pe pregătirea cât mai bună a studenților;

- îmbunătățirea sistemului de predare (inclusiv asigurarea materialului didactic) și a sistemului de evaluare a cunoștințelor, cu referire distinctă la elaborarea unui număr cât mai mare de cursuri și îndrumare de laborator;

- dezvoltarea cercetării științifice în domeniul de studii, inițiind activități de cercetare științifică, pe cont propriu și în colaborare cu instituții similare din țară și din străinătate;

- transmiterea unor cunoștințe interdisciplinare;

- pregătirea universitară în domeniul fundamental, compatibilă cu standardele Uniunii Europene, oferta de formare fiind concepută și în vederea asigurării mobilității studenților în Europa;

- valorificarea pentru învățământ a rezultatelor cercetării științifice, prin organizarea de manifestări științifice în cadrul facultății și publicarea comunicărilor prezentate, urmărind creșterea numărului de lucrări științifice susținute și publicate în străinătate;

- dotarea bibliotecii proprii prin fonduri interne și proiecte de cercetare, care să cuprindă lucrări de specialitate (manuale, reviste, monografii științifice, compendia etc.) în limba română și în limbile de circulație internațională;

- schimburi de publicații cu universități de profil din țară și din străinătate;

- abonarea la principalele reviste de specialitate din țară și străinătate;

- utilizarea metodelor moderne de predare în vederea creșterii calității și eficienței procesului de învățământ și a stimulării participării active a studenților în dezbaterile problemelor predate;

- dezvoltarea sistemului de credite transferabile;

- dezvoltarea spiritului de competitivitate în pregătirea profesională și științifică a studenților, prin acordarea de burse de merit și de studiu;

- stimularea interesului absolvenților pentru a continua pregătirea profesională, științifică și de specialitate, pentru a se adapta, corespunzător, cerințelor societății bazate pe cunoaștere.

Întreaga activitate a facultății se aliniază Strategiei de dezvoltare a Facultății Sport și a universității și Regulamentelor interne ale USEFS, scopul fundamental fiind un învățământ de calitate, organizat în ciclul complet de programe de studii universitare de licență și de master prin următoarele obiective:

- crearea condițiilor pentru realizarea procesului educațional și de cercetare;

- crearea și dezvoltarea campusului virtual universitar;
- dezvoltarea programelor de educație și formare pe tot parcursul vieții;
- modernizarea și consolidarea bazei materiale a facultății;
- asigurarea calității procesului didactic, creșterea continuă a acesteia;
- sporirea calității cadrelor didactice;
- asigurarea flexibilității planurilor de studii și adaptarea strategiei didactice, de formare profesională, la necesitățile acesteia, contribuind astfel la o pregătire eficientă a specialistului din domeniu educației fizice și sportului;
- adaptarea conținutului curriculelor universitare și al disciplinelor aferente planurilor de învățământ în corespundere cu cerințele economiei naționale și cu perspectivele internaționale;
- crearea unor domenii și specializări la ciclul II, atractive în contextul evoluției economiei naționale și mondiale;
- dezvoltarea tehnologiilor educaționale moderne (inclusiv IT);
- modernizarea și dotarea cu echipamentul necesar a procesului didactic prin: dezvoltarea infrastructurii adecvate tehnologiilor informației și comunicării;
- promovarea cercetărilor științifice conform temei complexe a universității;
- promovarea investigațiilor științifice în domenii ce reies din profilul științific al universității;
- pregătirea științifică a cadrelor didactice (cercetările științifice ale doctoranzilor și postdoctoranzilor);
- promovarea investigațiilor științifice ale studenților (în cadrul cercurilor științifice studentești, precum și pentru realizarea tezelor anuale de licență și de masterat).
- implicarea cadrelor profesoral-didactice a facultății în cercetări științifice în cadrul proiectelor naționale și internaționale, obținând prin aceasta o serie de rezultate benefice universității.

IV. PREZENTAREA CATEDRELOR DE SPECIALITATE

Catedra de Atletism reprezintă o unitate structurală de bază a Facultății Sport a Universității de Stat de Educație Fizică și Sport (USEFS) din Republica Moldova și funcționează în baza reglementărilor legale prevăzute de Codul Educației al Republicii Moldova, de Statutul USEFS și alte acte reglatoare. Catedra constituie o parte a patrimoniului USEFS, își desfășoară activitatea în spațiile oferite (birouri, laboratorul

metodico-științific, terenuri și săli de sport), fiind în subordinea decanatului Facultății Sport a USEFS.

Elementele identității catedrei de atletism sunt:

- denumirea completă conform nomenclatorului: (cod.08) – *Catedra de Atletism*;
- obiectul de activitate: pregătirea profesională a specialiștilor în domeniul educației fizice și sportului prin învățământul superior universitar;
- administrator: - șeful catedrei;
- sediul: 2024, Chișinău, str. A.Doga, 22,
tel.: 022 494 111; e-mail: atletism.usefs@mail.ru

Activitatea academică a catedrei de atletism este fundamentată pe principiul integrării învățământului cu cercetarea științifică.

Catedra de atletism își asumă rolul complex de asigurare a unei educații calitative a tineretului studios, a unei cercetări științifice performante și al oferirii unui nivel de pregătire profesională sportivă pedagogică înaltă pentru comunitatea noastră. Catedra este parte componentă de bază a comunității academice care, prin atribuțiile și competențele sale, participă activ la schimbările permanente din învățământ și educație, promovând valori importante ca: libertatea de gândire și exprimare; integritatea; echitatea; responsabilitatea; respectul; pregătirea profesională și sportivă înaltă; cooperarea interculturală, adaptându-se la dinamica deosebit de alertă a învățământului și a sportului contemporan.

Capacitatea catedrei se evidențiază și prin valorificarea coerentă a direcțiilor pe care le promovează, acestea devenind de o mare importanță socială, coordonatele cărora propagă o definiție clară a competenței și profesionalismului pentru un mod sănătos de viață.

Funcționarea catedrei se exprimă prin organizarea și desfășurarea proceselor pedagogice de instruire, educație, antrenament, bazate pe practicarea exercițiului fizic sub diferite forme.

Catedra de Atletism este o unitate structurală de bază specializată a Universității, care, prin mijloace și metode specifice, contribuie la pregătirea cadrelor didactice pentru diverse tipuri de școli și instituții din domeniile învățământului și sportului. Pentru toți studenții specializați la atletism, dar și de la alte specializări, catedra creează condiții pentru perfecționarea măiestriei sportive.

Catedra de atletism este una dintre primele unități structurale de învățământ, care a început să pregătească specialiști în domeniul educației fizice și sportului în RSS Moldovenească fiind parte componentă a Facultății de geografie și științe naturale a Institutului Pedagogic de Stat “Ion Creangă” din orașul Chișinău. Aceasta a fost fondată în anul 1950 și cuprindea o grupă academică de 25 de studenți. Decan al acestei facultăți a fost

numit Evghenii Nirka, iar conducătorul secției Serghei Crasotkin, care absolvisese Institutul de Educație Fizică din Moscova, fiind și participant la cel de-al doilea Război Mondial.

Pentru prima dată, Facultatea de educație fizică și sport a fost deschisă, în aceeași instituție, în anul 1953, fiind condusă de decanul Boris Melnic, doctor în științe pedagogice (ulterior a devenit academician al Academiei de Științe din RSSM), până în anul 1965. Absolvenții facultății din acele timpuri obțineau calificarea de profesor de educație fizică, anatomie și fiziologie a omului, cu dreptul de predare în școlile medii de cultură generală.

Una dintre disciplinele de bază, predate studenților acestei facultăți, chiar de la fondarea acesteia, a fost atletismul cu metodica de instruire. Printre primii profesori de atunci se numărau Curenoi N.A., Dursenev L.I., Nijnic E.I., Culeac A.I., Erohin A.V., Delazari I.N. - personalități marcante ale atletismului autohton. Aceștia, în trecut, au fost sportivi cu renume, campioni și recordmani ai RSSM, iar după absolvirea facultății au fost angajați în calitate de profesori la facultate. Delazari I.N. și Erohin A.V. se specializau în alergările de viteză și sărituri, Curenoi N.A., Culeac A.I. și Nijnic E.I. – în aruncările atletice. Cașeli N.S. activa și în calitate de antrenor, pregătind alergători în probele de rezistență.

Obiectivul de bază al corpului profesoral-didactic era pregătirea profesorilor de educație fizică pentru școlile medii de cultură generală, de aceea studenților li se predă tehnica și metodica de instruire a acelor probe din atletism, care erau incluse în programa școlară. Cu toate acestea, mulți studenți, care se specializau la atletism, după absolvire activau cu succes în calitate de antrenori ai școlilor sportive pentru copii și tineret.

Absolvenții anilor 50, Negru A. M., Cuharschii Gh. E., Smericinschi A.G., Levenco P.I., Losev V.I. și Dolghin V.B., pentru pregătirea cu succes a sportivilor – atleți de mare performanță, campioni și premianți ai campionatelor ex-URSS, au obținut titlul de Antrenori Emeriți ai RSSM.

În anul 1958, facultatea de educație fizică a fost transferată la Universitatea de Stat din Chișinău și pentru prima dată a fost fondată Catedra de atletism și jocuri sportive, iar șef de catedră, în baza de concurs, a fost ales Cașeli N.S., care la acel moment activa în calitate de lector superior. Cașeli N.S. a contribuit mult la dezvoltarea nu numai a catedrei, dar și a facultății, în general. După absolvirea Institutului de Cultură Fizică „Lesgaft P.F.” din or. Leningrad, în anul 1953, a fost repartizat în calitate de lector de atletism la Institutul Pedagogic de Stat „I. Creangă” din Chișinău. Posedând calități organizatorice foarte bune, D-lui a condus colectivul Catedrei unite o perioadă îndelungată, iar din anul 1968 a condus și colectivul Catedrei independente de atletism.

De asemenea, trebuie menționat faptul că Cașeli N.S. a contribuit mult la dezvoltarea atletismului în Moldova. A participat activ la organizarea și desfășurarea tuturor concursurilor de atletism și a măsurilor sportive de masă în Moldova. A fost un antrenor talentat, pregătind un număr foarte mare de sportivi de performanță care, după absolvirea institutului, au activat în calitate de antrenori în toate colțurile republicii și în afara acesteia. Discipolul d-lui Crivoșeev Abram a participat la două ediții ale Jocurilor Olimpice, în anii 1960 și 1968, în componența echipei URSS la alergarea pe distanța de 800m. Pentru realizările obținute în pregătirea sportivilor de performanță i s-a conferit titlul de Antrenor Emerit al RSSM, iar ulterior și de conferențiar universitar. În a doua jumătate a anilor 50, din rândul studenților specializați la atletism, D-lui a pregătit un șir de sportivi de mare performanță: Delazari I. – alergări de viteză și sărituri; Erohin A. – alergări de viteză; Ovseenco A. – săritura cu prăjina și decatlon; Maslovscăia V. – alergare 100, 200 și 4x100m, participantă la J.O. din anul 1960 (Roma).

În perioada anilor 60-70, catedra a fost condusă de Cașeli N.C.. Colectivul catedrei era alcătuit din opt lectori. În cea de-a doua jumătate a anilor 60, din rândul absolvenților în câmpul muncii, la catedră, au fost angajați Scripcenco C.I., Galcinskii V.A. și Plângău V.Ia.. Un eveniment foarte important a fost deschiderea, în anul 1968, a Catedrei de atletism, ca unitate structurală independentă a facultății de educație fizică a Institutului Pedagogic de Stat „I. Creangă” din or. Chișinău. Catedra activează cu succes și astăzi în cadrul Universității de Stat de Educație Fizică și Sport din Republica Moldova. În această perioadă de timp, orele de studiu se desfășurau în baza planurilor și curriculumurilor elaborate de Ministerele Învățământului Superior din URSS și RSSM. Curricula la disciplina „Atletism” prevedea ore teoretice, practico-metodice, de seminar și, de asemenea, practica de desfășurare a lecției de atletism în școlile medii de cultură generală. Orele practice se desfășurau, în această perioadă de timp, ca și în trecut, pe arenele stadionului republican și „Dinamo”. Aceste două baze sportive au fost principale în procesul pregătirii cadrelor sportive ale Republicii Moldova.

Din rândul studenților, profesorii catedrei au pregătit sportivi de mare performanță: V. Galcinskii (alergare 800 și 1500m); C. Scripcenco (săritura în înălțime); G. Sosnovscăia, A. Bulat, G. Leșcu (săritura în înălțime). Din cadrul selecționatei URSS făceau parte A. Gamali – de două ori premiant al Campionatelor URSS (săritura cu prăjina) și V. Balan (aruncarea suliței).

În anul 1974, șef de catedră a fost ales V.A. Galcinskii, doctor în pedagogie, conferențiar universitar, Antrenor Emerit al RSSM. D-lui a fost printre primii profesori ai catedrei, care a inițiat cercetări științifice în domeniul antrenamentului sportiv. Fiind

competitor, fără a întrerupe serviciul de bază, a pregătit teza de doctor și a susținut-o cu succes în anul 1975. Sub conducerea D-lui, a crescut substanțial potențialul științific al catedrei. În anul 1973, profesorii catedrei C. Scripcenco și V. Plîngău au fost admiși la doctorantura IUCȘCF din Moscova, pe care au absolvit-o cu succes, susținând tezele de doctor în științe pedagogice.

Numărul colaboratorilor catedrei în această perioadă a crescut până la 13. Au fost angajați profesori tineri: N.A. Cneazeva, L.A. Molcianova, Gr.I. Iliin, I.N. Andreico, G.I. Cravciuc, Iu.A. Cuptov. De asemenea, continuau să activeze și profesorii cu experiență: N.S. Cașeli, A.I. Culeac, I.N. Delazari, care reușit transmiteau măiestria pedagogică celor tineri.

Printre sportivii care au obținut succese mari în sport, în această perioadă, au fost: L. Cuzilencova (săritura în înălțime); B. Nesteruc (alergarea 3000m cu obstacole); A. Mamontov (800 și 1500m); A. Afteni (100 și 200m); V. Mostovic (marș sportiv 20 și 50km); A. Gorbunov (800m), toți aceștia fiind și membri ai selecționatei URSS, campioni și premianți ai diferitelor concursuri unionale și internaționale.

În anul 1980, în funcție de șef de catedră, prin concurs, a fost ales C.I. Scripcenco, doctor în științe pedagogice, conferențiar universitar, care a activat în această funcție până în anul 1995. D-lui a îmbinat cu succes activitatea pedagogică cu cea științifică și de antrenor. Pe parcursul activității sale, s-a fortificat potențialul științific al catedrei. Doctoratul IUCȘEF din Moscova l-au absolvit Gr.I. Iliin și N.A. Cneazeva; care au susținut cu succes tezele de doctor în științe pedagogice. Ulterior, la același doctorat, au fost înmatriculați profesorii catedrei Iu. A. Cuptov, A.Iu. Gorașcenco, A.A. Jeludev, I.D. Mruț și A.I. Gorbunov.

C.I. Scripcenco mult timp acorda procesului de pregătire a sportivilor de performanță. Dumnealui a pregătit mai mulți de 20 de maeștri ai sportului, mulți dintre ei devenind campioni și premianți ai multor concursuri unionale și internaționale. Pentru aceasta i s-a conferit titlul de Antrenor Emerit al R.M. Dumnealui, de asemenea, a pregătit trei doctori în științe pedagogice și a publicat peste cincizeci de lucrări științifice.

În perioada anilor 1980-1990, la catedră, din componența anterioară a catedrei activau: N.S. Cașeli; I.N. Delazari; A.I. Culeac; V. Ia. Plîngău; Gr.I. Iliin; I.N. Andreico; L.A. Molcianova; G. I. Cravciuc; N.A. Cneazeva; Iu. A. Cuptov; A.I. Gorbunov. Au fost angajați un șir de specialiști tineri: I.D. Mruț; A. Iu. Gorașcenco; A.A. Jeludev.

Mulți dintre studenții specializați la atletism au obținut performanțe sportive înalte: Svetlana Gusicova (800, 1500 și 3000m); Boris Nesteruc (3000 m/obstacole); Maria Chemenceji (100m /garduri); Ludmila Davîdova (săritura în lungime); Liubovi Rațu (heptatlon); Serghei Cijicov (400 m/garduri); Alexei Bazarov (400 m/garduri); Serghei

Podgainii (săritura în lungime); Svetlana Mocreac, Alexandr Șevcenco, Ivan Ghețoi (săritura în înălțime).

Unul dintre evenimentele - cheie în istoria Catedrei a fost deschiderea, în anul 1991, a Institutului Național de Educație Fizică și Sport. Odată cu deschiderea acestuia, a fost fondată secția de antrenor, iar profesorii catedrei au început să pregătească, alături de profesorii de educație fizică, și antrenori de atletism pentru școlile sportive de copii și tineret. În anul 1991 a fost înmatriculată o grupă de 15 studenți la secția de antrenor de atletism, toți aceștia având nivelul de calificare categoria I și mai sus.

Această perioadă este remarcabilă și prin faptul că în Republica Moldova a fost fondată Federația Sportului Universitar și echipa studentască a început în mod regulat să participe la Universiada Mondială și alte concursuri naționale și internaționale universitare. Studenții INEFS în permanență au făcut parte din lotul național al Republicii Moldova. Printre primii participanți ai Universiadei Mondiale au fost studenții-atleți Olga Bolșova (săritura în înălțime și triplusalt), Fedosei Ciumacenco (marș sportiv), Ina Gliznuța (săritura în înălțime), Vladimir Letnicov (triplusalt), Vladimir Zadoinov (alergare 400 m/g). Cea mai reușită participare a avut-o Vladimir Letnicov, care în anul 2009 a obținut medalia de bronz în proba de triplusalt. Începând cu anul 1995, catedra este condusă de Gr.I. Iliin, doctor în pedagogie, profesor universitar, Antrenor Emerit al Republicii Moldova, care a contribuit substanțial la dezvoltarea și pregătirea cadrelor științifice ale catedrei. În perioada activității sale, la catedră au fost pregătiți 15 doctori în știință, printre care patru profesori ai catedrei: L.T. Povestca; A.Iu. Gorașcenco; A.Iu. Cuptov și I.D. Mruț. În anul 1999, D-lui a obținut titlul de profesor universitar la catedra de atletism. Sub îndrumarea sa au fost susținute zece teze de doctor, a scris peste o sută de lucrări științifico-metodice.

Componența catedrei în perioada 1990-2000: C.I. Scripcenco; L.A. Malcianova; NS. Cașeli; I.N. Delazari; G.I. Iliin; A.I. Gorbunov; I.D. Mruț; Iu.A. Cuptov; A.Iu. Gorașcenco; A.V. Lazu; V.I. Rusu; N.I. Rusu; Losev V.I.; L.T. Povestca; M.N. Fedorencu.

Din anul 2004 și până în prezent, Catedra este condusă de L.T. Povestca, doctor în științe pedagogice, profesor universitar, Antrenor Emerit al Republicii Moldova. D-lui dispune de calități organizatorice bune și de un înalt profesionalism, îmbină cu succes activitatea didactică cu cea de antrenorat – în anul 2016, sportivul pregătit de D-lui a reprezentat țara noastră la Jocurile Olimpice de la Rio de Janeiro la proba de maraton. În calitate de vicepreședinte al Federației de Atletism din R.M., participă activ la toate măsurile desfășurate de aceasta, este președinte al Comisiei Știință, Statistică și Recorduri. D-lui, de asemenea, este secretar al Consiliului Științific Specializat al USEFS și secretar al Academiei

Olimpice din R.M. Actualmente, Catedra este una dintre principalele structuri ale Universității, cu tradiții istorice bogate și cu un potențial științific înalt.

Componența actuală a Catedrei: L. Povestca; Gr. Iliin; C. Scripcenco; A. Gorașenco; Iu. Cuptov; I. Mruț; Gh. Cravciuc; S. Svecla; S. Zubic; P. Bria; A. Stativca.

Pe toată durata activității catedrei au fost pregătiți nouă *doctori în științe pedagogice* (V. Galcinskii; C. Scripcenco; V. Plîngău; N. Cneazeva; Gr. Iliin; L. Povestca; A. Gorașenco; A. Cuptov și I. Mruț), trei *profesori universitari* (Gr. Iliin, C. Scripcenco și L. Povestca) și șase *Antrenori Emeriți ai Republicii Moldova* - N.Cașeli; A.Erohin; V. Galcinski; C. Scripcenco, Gr. Iliin și L. Povestca.

Catedra Managementul Culturii Fizice a fost fondată în anul 2005, prin ordinal Ministerului Educației, Tineretului și Sportului al Republicii Moldova, la conducerea catedrei fiind numit dl. Budevici-Puiu Anatolie, profesor universitar, doctor în istorie. Catedra Managementul culturii fizice este o unitate structurală a Facultății de Sport (ciclul I) și a Facultății de Pedagogie (ciclul II) ale USEFS, ce organizează pregătirea superioară și cercetarea științifică în domeniul educației fizice și sportului, al managementului culturii fizice, într-un cadru universitar performant, axat pe principii de autonomie și libertate academică, potrivit legislației în vigoare.

În anul 2005, ca urmare a fondării catedrei prin Ordinul Ministerului Educației, Tineretului și Sportului al Republicii Moldova, la conducerea catedrei este numit dl. Budevici Puiu Anatolie, doctor în istorie, profesor universitar. De la fondarea catedrei și până în prezent, procesul de dirijare și conducere a catedrei a fost asigurat de profesorii: Budevici Puiu Liliana, doctor în pedagogie, conferențiar universitar (2007 – 2011), Gabriela Frunză, doctor în filologie, conferențiar universitar (2011 – 2012), Moroșanu Raisa, doctor habilitat, profesor universitar (2012-2014).

În prezent, colectivul catedrei format din 8 cadre didactice titulare 1 profesor universitar – Budevici-Puiu Anatolie, 3 conferențieri universitari - Cușneriov Alexei, Ceban Vasile, Volcu Gheorghe; 2 lector universitar – Timuș Maria, Volcu Irina și 2 asistenți universitari – Carp Ana, Savin Alexandru, și 8 cadre didactice angajate prin cumul (1 dr. hab., profesor universitar – Șavga Larisa, 1 profesor universitar – Triboi Vasile, 2 conferențieri universitari – Budevici-Puiu Liliana, Frunză-Danail Gabriela, 1 lector universitar – Amelichichin Ecaterina și 3 asistenți universitari – Cireș Victorie, Gîdei Mariana, Franț Anna) se află sub conducerea dlui Budevici-Puiu Anatolie.

În mod tradițional, catedra Managementul Culturii Fizice are ca funcții de bază pregătirea specialiștilor în domeniul culturii fizice și sportului prin conservarea și transmiterea

valorilor culturale și științifice noilor generații de studenți și generarea de noi cunoștințe prin cercetare științifică. Aceste funcții se mențin și în noua viziune a rolului societal al catedrei, dar se impune o contribuție mult sporită în domeniul creării de noi cunoștințe și de accelerare a diseminării lor în mediul social, economic și sportiv.

Misiunea catedrei Managementul Culturii Fizice este de a crea, valorifica și disemina cunoștințe prin dezvoltarea unui mediu performant de formare profesională inițială și continuă, cercetare pentru membrii comunității universitare.

Totodată misiunea catedrei se concentrează în:

- formarea și dezvoltarea profesională a specialiștilor în domeniul culturii fizice și sportului;
- încheierea și perfectarea de către catedră a unor parteneriate durabile cu alte instituții de învățământ și cu mediul de afaceri național și internațional;
- extinderea și îmbunătățirea nivelului de calitate a cercetării, promovarea învățării prin cercetare, dezvoltarea finanțării acesteia pe bază de proiecte și granturi.

Catedra Limbi Moderne a fost fondată în anul 1991 și constituie o structură a universității, care contribuie la formarea viitorilor specialiști în domeniile: educație fizică și sport; kinetoterapia; pază, protecție și securitate. În prezent, Catedră asigură procesul de predare- învățare în componența a 8 profesori titulari: *la limba franceză* - Viorica Brega, dr., conf.univ.; Zinaida Coronovschi, asistent universitar; *la limba engleză* - Elena Bîrsa, asistent universitar, Cibotari Ana, asistent universitar; Natalia Nastas, asistent universitar; *la cultura comunicării și limbajul de specialitate de comunicare și limba română pentru studenții alolingvi*: Dragoș Vicol, doctor habilitat, profesor universitar, șef catedră; Aliona Luca, doctor în filologie, lector universitar; Gîdei Mariana, asistent universitar. Personalul didactic auxiliar: Lidia Bivol, laborantă. Obiectivul principal al predării limbilor străine este posedarea practică a acestora ca mijloc de informare și documentare a studenților, doctoranzilor și masteranzilor în studierea literaturii de specialitate în original, relatarea, comentarea și argumentarea informației din surse de popularizare a științei și din presă. Cursul Cultura comunicării și limbajul de specialitate, precum și Tehnici de comunicare își propun ca scop asimilarea corectă a terminologiei de specialitate, cultivarea vorbirii corecte, coerente, formarea deprinderilor de perfectare a actelor oficiale privind, în primul rînd, viitoarea profesie.

Misiunea Catedrei Limbi Moderne este de a orienta și perpetua tradițiile de promovare a fondului valoric al limbilor predate, la care se va adăuga asumarea propriei misiuni culturale și civilizaționale a profesorului de limbi moderne, în calitate de liant și factor catalizator de atingere, în mediul audiențelor, a unui climat pozitiv, din punct de vedere moral. În realizarea

misiunii profesorii catedrei își vor conjuga eforturile spre perfecționarea continuă a procesului educațional, extinderea granițelor universului cunoștințelor și al pregătirii unor personalități veritabile, apte de a face față imperativelor timpului și a deveni lideri în diverse sfere de activitate, îndeosebi în condițiile unei mondializări tot mai complexe și mai problematizante.

Catedra Teoria și Metodica Jocurilor este o subdiviziune a Universității de Stat de Educație Fizică și Sport formată din cadre didactice, cercetători, personal didactic auxiliar, studenți, masteranzi, doctoranzi, sportivi și antrenori care funcționează în acord cu cadrul legal stabilit de USEFS, precum și de reglementările proprii. Catedra a fost fondată în anul 1967 în cadrul Facultății de Educație Fizică a Institutului Pedagogic de Stat „Ion Creangă” din Chișinău. Ea își continuă activitatea și la Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport, înființată în anul 1991 în baza fostei facultăți (în urma reorganizării Catedrei de Baschet și a celei de Fotbal în conformitate cu hotărârea ședinței Senatului USEFS din 24 iunie 2010, proces verbal nr. 7 și acordului Ministerului Educației al Republicii Moldova nr.03/14- 6491 din 25. 06. 2010). La catedră activează 19 persoane: Serghei Sîrghi, dr. în științe pedagogice, conferențiar universitar, șef catedrei; Elena Mocrousov, dr. în științe pedagogice, conferențiar universitar, Maestru Emerit al Sportului din RM la tenis de masă, antrenor de categorie superioară la tenis de masă; Constantin Ciorbă, dr. hab., profesor universitar; Anatolie Budevici-Puiu, dr., profesor universitar; Vasile Tăbîrța, dr. în științe pedagogice, conferențiar universitar, Maestru al Sportului al RM, Antrenor Emerit al RM la rugby, membru al Federației Republicii Moldova de Rugby; Tatiana Conohova, dr. în științe pedagogice, conferențiar universitar, CMS la volei; Ruslan Verejan, asistent universitar, Maestru al Sportului al RM, antrenor de categorie superioară la handbal, membru al Federației Republicii Moldova de Handbal; Valeria Grosul, asistent universitar, Maestru al Sportului al USSR, Antrenor Emerit al RM la tenis de masă, antrenor de categorie superioară la tenis de masă; Nicolae Bragarenco, dr. în științe pedagogice, lector universitar, Maestru al Sportului din RM la rugby; Veaceslav Bulai, asistent universitar, Maestru al Sportului din RM, Antrenor Emerit al RM la rugby; asistenți universitari - Constantin Jubîrca, Vasile Mardare, Sergiu Danail, Alexandru Anghel, Oleg Pereu, Tîrzîman Olga, Maestru Sportului al RM la baschet, Șolopa Margarita, Maestru Sportului al RM la baschet, Gulić Liudmila laborant a catedrei.

Autonomia catedrei vizează dreptul de exercitare a libertăților academice fără ingerințe ideologice, politice ori religioase, de asumare a unui ansamblu de competențe și obligațiuni în concordanță cu politicile și strategiile universității pentru dezvoltarea învățămîntului superior și pregătirea profesională a viitorilor specialiști în domeniul educației fizice, sportului, culturii fizice recreative și kinetoterapie. Autonomia catedrei este reprezentată și de

alte aspecte de funcționare: activități didactice și de antrenament sportiv, activități de cercetare științifică, care se realizează prin: organizarea și desfășurarea procesului instructiv-educativ și de antrenament; organizarea, desfășurarea și monitorizarea procesului de cercetare științifică; elaborarea fișelor disciplinelor, a programelor analitice, a curriculelor universitare la obiectele și disciplinele catedrei în conformitate cu standardele stabilite; **SOWT** – metoda de planificare strategică ce ține de: selectarea și promovarea personalului didactic, științifico-didactic, precum și a celorlalte categorii de personal la catedră; stabilirea criteriilor de evaluare a activității didactice și de cercetare științifică; asigurarea ordinii și disciplinei în activitatea didactică la catedră; stabilirea relațiilor de colaborare cu diverse subdiviziuni ale universității, precum și cu cele din afara universității (catedre, centre științifice, federații de profil, cluburi sportive, instituții de diferite nivele și trepte, școli sportive specializate din Republica Moldova și din străinătate).

Cercetarea științifică a membrilor catedrei vizează teoria și metodică antrenamentului sportiv, aspectele medico-biologice ale procesului de antrenament în jocurile sportive, unele tendințe actuale ale structurării procesului de antrenament, complexe informative de indici ce reflectă starea funcțională și nivelul măiestriei sportive a jucătorilor de diferite categorii. În cadrul catedrei tradițional se organizează și se desfășoară seminare cu caracter științific, metodico-practice. Au fost publicate peste 30 de lucrări metodico-didactice, cursuri de lecții pentru fiecare disciplină a catedrei, 400 rezumate și peste 300 articole științifico-metodice în diferite culegeri ale simpozioanelor și conferințelor științifice naționale și internaționale. Până în prezent, la catedră au fost susținute 25 teze de doctor în științe pedagogice.

Activitatea sportivă constituie una dintre prioritățile catedrei. Reprezentativele universității la jocurile sportive s-au afirmat la diferite competiții naționale și internaționale. Selecționatele de baschet, handbal, tenis de masă, volei, rugby sunt multiple campioane universitare. În cadrul catedrei și-au făcut studiile un șir de sportivi renumiți: Elena Mocrousov (Maestru Emerit al RM), maeștrii a Sportului de categorie internațională: Ludmila Chirița, Irina Mititel, Olga Blizneț participante la Campionatele Mondiale și Europene de tenis de masă; maeștri ai sportului - Ion Danilov, Veniamin Dubrovin, Dorin Brînza; Eugen Melnic, campion European între țările mici la baschet; maeștri ai sportului – Vladimir Priscepnîi, Nina Stepanov, Margarita Șolopa, Tîrzîman Olga; maeștri ai sportului la rugby - Vadim Cobâlaș, Andrei Romanov, Veaceslav Titică, Vitalie Baleca, Victor Arhip, Dumitru Arhip; maeștri ai sportului de categorie internațională: Oleg Prepeliță, Gheorghe Voloșciuc, Adrian Baltag; Veaceslav Garpișin, dublu campion olimpic la handbal; Vadim Calaraș, campion mondial la handbal; Alexandru Pervanciuc, Alexei Pervanciuc, Nicolai Melnic,

Artiom Juravliov, Anatolie Bulov, Valeriu Erhan, Macovchin Pavel - câștigători ai „Cupei Continentale”, 2014, Campioni Europeni între țările mici la handbal, 2012. De asemenea, constituie mândria catedrei și fotbaliștii: Igor Dobrovolschi, campion olimpic, Pavel Ciobanu - Președintele de Onoare FMF, Nicolae Cebotari, secretarul general al FMF, Ion Testimeșteanu, Veaceslav Rusnac, Lilian Popescu, Serghei Dubrovin, Gheorghe Teglețov, Alexandru Mațura, Serghei Sîrbu, Alexandru Spiridon, Igor Oprea, Alexandru Guzun, Sergiu Secu, Radu Rebeja, Ion Caras, Alexandru Epureanu, Sergiu Epureanu, Ilie Ciobanu, Alexandru Gațcan; voleibaliști - Oleg Pleșco, Viorel Dirivenco, Valentin Pereu, Oleg Pereu Iurie Sclearenco, Oleg Ivanov, Vadim Iarschii, Irina Cuclina.

V.OBIECTIVE STRATEGICE DE DEZVOLTARE ȘI ACȚIUNI PRIORITARE PE DOMENII

5.1. Obiective strategice privind învățământul universitar de cultură fizică și sport

5.1.1. Obiective generale (OG):

- 1) Asigurarea unei educații adaptate societății cunoașterii - inițierea și susținerea de programe noi, la toate nivelele de studii (licență, master, doctorat), orientate interdisciplinar și conectate la cererea actuală și transformările previzibile pe piața muncii;
- 2) Centrarea facultății în permanență pe nevoile beneficiarului (studentilor);
- 3) Îmbunătățirea continuă a calității învățământului superior de profil și a competenței profesionale a corpului științific și științifico - didactic;
- 4) Transformarea educației permanente într-o practică socială curentă la nivelul fiecărei subdiviziuni a facultății;
- 5) Promovarea învățării bazate pe educație, pe proiecte și lucrul în echipă;
- 6) Stabilirea relațiilor cu instituțiile preuniversitare (potențiali studenți), promovarea facultății și a educației sportive în cadrul acestora;
- 7) Dezvoltarea programelor de mobilitate a studenților și cadrelor didactice prin organizarea unor activități educaționale și sportive comune (facultăți din România, Ucraina, Rusia etc.);
- 8) Crearea unor consorții al căror obiect principal să-l constituie realizarea unor acțiuni comune concretizate prin activitățile educaționale și sportive.

Pentru îndeplinirea obiectivelor generale, sunt necesare mai multe obiective specifice.

5.1.2. Obiective specifice și acțiuni prioritare pentru îndeplinirea OG 1:

- Consolidarea statutului Facultății de Sport, drept facultate în care ponderea învățământului de licență, master să fie majoritară în raport cu învățământul pentru formarea inițială. Această consolidare se va face dezvoltând puternic statutul de universitate bazată pe cercetare științifică și creație performanțelor sportive;
- Formarea de competențe culturale complementare cunoștințelor profesionale și de specialitate;
- Armonizarea planurilor de învățământ cu cerințele pieței muncii;
- Inițierea și dezvoltarea unor programe de practică realizate în cadrul organizațiilor sportive, instituții educaționale de profil și agenți economici ce constituie repere de excelență în domeniul de activitate specific culturii fizice;
- Creșterea importanței acordate practicii profesionale în curricula specializărilor, inițierea și susținerea unor programe de racordare a activităților de practică la mediul economic și social național și internațional;
- Încurajarea participării studenților la competiții profesionale naționale și internaționale;
- Creșterea ponderii programelor la masterat și doctorat în totalul programelor de studii derulate în universitate;
- Asigurarea condițiilor pentru creșterea calității învățământului universitar de profil și a cercetării științifice din universitate.;
- Monitorizarea și îndeplinirea criteriilor, a standardelor de performanțe naționale elaborate pentru evaluarea specializărilor universitare și a programelor de studii în vederea unei participări competitive la procesul de ierarhizare a universităților.

Acțiuni prioritare:

- creșterea competiției la admiterea în cadrul programelor de studii ale universității prin promovarea sporită a acestora pe plan național și internațional;
- creșterea numărului de studenți, în special masteranzi și doctoranzi, implicați în activitatea de cercetare;
- atragerea de studenți străini la studiile doctorale;
- participarea specialiștilor străini în comisiile de acordare a titlurilor de doctor;
- evaluarea mai riguroasă a programelor de masterat existente și stimularea programelor interdisciplinare susținute de mai multe catedre, facultăți, departamente ale USEFS;
- stimularea desfășurării studiilor de masterat prin întărirea componentei de cercetare în cadrul acestora;

- promovarea rezultatelor cercetării științifice în procesul de învățământ;
- dezvoltarea programelor de monitorizare a inserției pe piața muncii și a traseului profesional al absolvenților, armonizarea planurilor de învățământ cu dinamica și exigențele câmpurilor profesionale;
- realizarea raportărilor instituționale conform cerințelor sistemului național și internațional de autoevaluare, evaluare și acreditare, în acord cu legislația privind managementul instituțional al calității învățământului;
- creșterea exigenței în promovarea personalului didactic pe bază de criterii de calitate explicit formulate pentru diferitele specializări profesionale și funcții didactice, în vederea unei ierarhizări valorice reale, obiective a membrilor corpului științific și științifico – didactic al USEFS;
- realizarea și participarea, cooperarea în consorții universitare naționale și cu parteneri externi, la evaluări și optimizări de conținut ale programelor de învățământ și pentru o valorificare benefică a resurselor umane și materiale în plan didactic și științific;
- alinierea activităților academice din facultate la standardele și practicile activității academice din țările Uniunii Europene;
- îmbunătățirea continuă a performanței, eficienței și eficacității Sistemului de Management al Calității în cadrul Facultății de Sport;
- dezvoltarea conceptului de „leadership” în contextul specific al învățământului universitar;
- întreprinderea unor măsuri pentru dezvoltarea unui sistem bine definit de alocare a resurselor materiale, financiare și informaționale, pentru studenți și profesori.

5.1.3. Obiective specifice și acțiuni prioritate pentru îndeplinirea OG2:

- Integrarea absolvenților în activitatea pentru care s-a specializat și ocuparea unor locuri de muncă;
- Monitorizarea inserției profesionale a absolvenților;
- Îmbunătățirea calității învățământului superior de educație fizică și sport în corespundere cu indicatorii stabiliți conform standardelor educaționale europene și în funcție de cerințele menționate de către studenți;
- Asigurarea condițiilor care se impun pentru continuarea studiilor a studenților prin implicarea în programe de masterat și doctorat;
- Îmbunătățirea comunicării între corpul profesoral și studenți;

➤ Consolidarea legăturilor cu practica și adaptarea curriculei la cerințele economiei reale din domeniul culturii fizice și sportului.

Acțiuni prioritare:

- realizarea și monitorizarea în permanență a gradului de satisfacție al studenților în scopul evaluării consistenței aprecierilor la adresa facultății;
- stabilirea unor măsuri concrete de îmbunătățire în urma evaluărilor efectuate;
- concretizarea aprecierilor studenților asupra procesului didactic și asupra activității departamentelor conexe ale acestuia;
- concretizarea aprecierilor cu privire la calitatea corpului profesoral didactic al facultății;
- monitorizarea intenției studenților de a continua studiile în cadrul facultății;
- aprecierile studenților cu privire la accesul la infrastructura facultății și a documentării.

5.1.4. Obiective specifice și acțiuni prioritate pentru îndeplinirea OG3:

➤ Creșterea gradului de participare a corpului profesoral științific și științifico –didactic la programe și cursuri de perfecționare sau în programe de mobilitate;

➤ Implicarea tuturor cadrelor didactice în programe de doctorat în scopul dobândirii și dezvoltării aptitudinilor de cercetare;

➤ Dezvoltarea cunoștințelor corpului profesoral științific și științifico – didactic prin cercetări originale, formând aptitudini în domeniul științific specializat și aptitudini personale și manageriale generice;

➤ Promovarea valorificării rezultatelor științifice ale corpului profesoral la nivel internațional.

Acțiuni prioritare:

- dezvoltarea unor programe de perfecționare și mobilitate a cadrelor științifice și științifico – didactice prin proiecte ERASMUS ;
- selecția riguroasă a cadrelor didactice;
- creșterea ponderii profesorilor și conferențiarilor universitari în total personal științific și științifico – didactic;
- promovarea calității în procesul didactic și în cel de cercetare științifică;
- stimularea competiției pentru atragerea resurselor financiare, precum și încurajarea accesului la surse și oportunități multiple;

- creșterea vizibilității internaționale a facultății prin obținerea unor rezultate științifice de valoare a corpului profesoral științific și științifico – didactic finalizate prin articole, monografii, rapoarte, participări la manifestări științifice și sportive;
- atragerea în predare a specialiștilor cu experiență din mediul de afaceri.

5.1.5. Obiective specifice și acțiuni prioritate pentru îndeplinirea OG4:

- Dezvoltarea personală a corpului profesoral științific și științifico – didactic;
- Dezvoltarea socială și profesională, a statusurilor și rolurilor exercitate de către corpul profesoral științific și științifico – didactic în comunitatea universitară;
- Asigurarea continuității educative, creșterea flexibilității, diversității (în conținut, tehnici și instrumente de învățare) și implementarea unor modele și forme alternative de însușire a valorilor.

Acțiuni prioritare:

- crearea unui climat organizațional a dezvoltării profesionale;
- creșterea posibilităților de învățare continuă a corpului profesoral științific și științifico – didactic, a motivației acestora;
- dezvoltarea capacităților de a folosi oportunitățile (educabilitatea în acest sens);
- includerea în programele de învățare a unor modele de educație formală inovative, nonformale (extrașcolare prin acțiuni culturale și educative) și informale (la nivelul unor instituții culturale);
- organizarea unor seminare cu tematici diverse centrate pe adaptarea, integrarea activă și creatoare a cadrelor didactice, de susținere a capacității lor de a face față solicitărilor complexe ale vieții;
- îmbunătățirea conținutului curricular fiind abordat în principal în baza interdisciplinarității;
- crearea unui climat de învățare stimulat, prin întreținerea și dezvoltarea motivației pozitive, consolidarea stilului corect de învățare;
- creșterea calității individuale și colective prin stimularea educației permanente;
- prefigurarea modelului de instituție centrată pe educație în acord cu societatea învățării continue, în care se va dobândi învățarea de a fi și de a deveni;
- reorientarea și reorganizarea sistemului educațional de profil prin îmbunătățirea continuă a calității acestuia.

5.1.6. În ceea ce privește realizarea OG 5 formulăm și planificăm îndeplinirea următoarelor obiective specifice și acțiuni prioritare:

- Adaptarea mai bună a viitorilor absolvenți la cerințele pieței muncii din țară și străinătate;
- Revigorarea parteneriatelor dintre Facultatea de Sport și mediul de afaceri specific domeniului culturii fizice, în zona educației și a cercetării științifice;
- Îmbunătățirea calității proceselor educaționale prin consolidarea tandemului „profesor - student”;
- Corelarea mai strânsă de către Facultatea de Sport cu facultățile din sistemul național de învățământ și compatibilizarea cu sistemele de învățământ europene.

Acțiuni prioritare:

- organizarea unor acțiuni comune cu mediul de afaceri în scopul determinării cerințelor angajatorilor față de absolvenții facultății;
- dezvoltarea parteneriatelor eficiente pentru organizarea și desfășurarea stagiilor de practică conform exigențelor pieței muncii;
- atragerea studenților în activități educaționale și de cercetare la nivel de centre și catedre de specialitate;
- creșterea atitudinii pozitive a decanatului Facultății de Sport;
- adaptarea la schimbare, a programelor de învățământ și a curriculum-urilor disciplinare ținând cont și de cerințele studenților (prin realizarea chestionarelor), de exigențele europene și de tendințele internaționale;
- monitorizarea și evaluarea practicii în baza standardelor naționale și internaționale;
- armonizarea aplicării Sistemului European de Credite Transferabile, prin optimizarea actualului regulament general de credite al Universității, în funcție de noua curriculă și stabilirea explicită a dispozițiilor de aplicare la specificul facultăților din domeniul de cultură fizică și sport;
- modificări în conținutul și orientarea materiilor de studii care să asigure efectiv credite de studii transferabile în universități din țară și din alte țări;
- dezvoltarea unor programe de studii integrate care să permită obținerea de diplome comune. Colaborările internaționale bilaterale vor încuraja și sprijini mobilitatea studenților pentru o mai bună valorificare a resurselor umane și materiale ale partenerilor, la nivele care asigură competitivitate europeană a formatorilor și a celor care beneficiază: studenți, masteranzi, doctoranzi.

5.1.7. Cu privire la îndeplinirea OG 6 ne propunem realizarea următoarelor obiective specifice și acțiuni prioritare:

- Investiții semnificative efectuate în scopul dezvoltării continue a bazei materiale, modernizării spațiilor de învățământ și de cazare al studenților;
- Creșterea gradului de atractivitate pentru licență, masterat și doctorat;
- Îmbunătățirea de fond a calității formării viitorilor specialiști prin stimularea și implicarea în proiecte comune;
- Consolidarea lucrului în echipă a profesorului, studentului și absolventului;
- Dezvoltarea pregătirii specialiștilor din domeniu prin formarea unor competențe practice și a unor deprinderi centrate pe învățare solicitate în permanență de piața forței de muncă.

Acțiuni prioritare:

- dezvoltarea de programe de studii integrate în parteneriat cu universități europene și din alte regiuni;
- individualizarea traseelor educaționale ale studenților;
- organizarea unor acțiuni educative centrate pe lucrul în echipe de succes;
- atenuarea sau eliminarea concurenței artificiale din catedrele și facultățile de specialitate ale universității în ceea ce privește dezvoltarea de noi programe-cursuri pentru studenți și promovarea lucrului în echipă;
- intensificarea dimensiunii pragmatice a pregătirii studenților prin implicarea lor în proiecte comune cu catedrele de specialitate;
- dezvoltarea și implementarea tehnologiilor educaționale moderne (inclusiv IT).

5.1.8. Referitor la realizarea OG 7 ne planificăm îndeplinirea următoarelor obiective specifice:

- Derularea de programe comune cu instituțiile preuniversitare din țară și de peste hotare prin acorduri de parteneriat;
- Promovarea și crearea unei imagini favorabile a USEFS în rândul liceenilor;
- Implicarea activă a unei părți apreciabile din cadrele științifice și științifico – didactice în programe comune cu liceele cu profil sportiv naționale;

Acțiuni prioritare:

- încheierea acordurilor de parteneriat cu instituțiile preuniversitare din țară și străinătate;

- organizarea unor acțiuni comune cu *Centrul de ghidare și consiliere în carieră al USEFS* în scopul atragerii și creșterii numărului de studenți la universitate;
- conceperea și prezentarea unor pliante de promovare a imaginii USEFS și distribuirea acestora în liceele din țară și străinătate;
- consolidarea prestigiului ca instituție unică în țară organizatoare de programe de formare inițială și continuă în domeniul culturii fizice și a sportului.

5.1.9. Obiectivele specifice pentru realizarea OG 8 sunt:

- Aplicarea programelor de cooperare în domeniul educației, formării profesionale, tineretului și sportivilor prin programe de mobilitate Erasmus+;
- Modernizarea sistemului de învățământ de profil prin programe de mobilitate științifică;
- Dezvoltarea învățării non-formale, în afara mediului universitar oficial, prin intermediul unor activități planificate de mobilitate, care implică un anumit suport de învățare, de exemplu: învățare online structurată, formare în cadrul organizațiilor sportive prin realizarea stagiilor de practică, voluntariat sau participare la schimburi pentru tineri;
- Dezvoltarea și promovarea învățării informale pentru dobândirea competențelor dobândite (uneori în mod neintenționat) prin experiența personală sau profesională a altor cadre didactice. De exemplu, competențele informatice sau de management de proiect dobândite la locul de muncă; competențele lingvistice și interculturale dobândite în timpul unei șederi în străinătate; competențele sociale dobândite prin intermediul voluntariatului și al activităților culturale, sportive.

Acțiuni prioritare:

- crearea unui tablou de bord al mobilității prin care să fie identificați factorii-cheie care influențează motivația tinerilor/cadrelor didactice și capacitatea lor de a studia sau de a urma cursuri de formare în străinătate;
- asigurarea mobilității în scop educațional: asigurarea sprijinului studenților/cadrelor didactice pentru a studia, a lucra, a preda, pentru a participa la activități pentru tineret și sport pentru a urma stagii de formare sau pentru dezvoltarea competențelor profesionale și personale în străinătate;
- identificarea și realizarea parteneriatelor de colaborare între instituțiile de învățământ, formare și organizațiile de tineret și sport, precum și între mediul educațional și cel antreprenorial;

- dezvoltarea schimburilor pentru studenți care să le permită acestora să dobândească competențe precum gestionarea proiectelor și capacitatea de a lucra în echipă;
- participarea în cooperări transfrontaliere sau parteneriate strategice în scopul transmiterii și aplicării practicilor inovatoare în domeniul educației, formării tineretului și sportului prin intermediul acestor acțiuni.
- elaborarea de programe comune de studiu, noi programe universitare, metode de predare inovatoare (de exemplu, o mai bună exploatare a TIC), noi suporturi, metode și practici de predare/formare (de exemplu, pentru limbile străine);
- crearea de rețele, învățarea reciprocă pentru a le permite studenților și personalului să studieze cazuri reale cu organizațiile sportive, în scopul de a-și dezvolta spiritul antreprenorial și gândirea creativă;
- validarea competențelor dobândite prin învățarea non-formală și informală la nivel național, prin corelarea cu cadrul UE și utilizând instrumentele UE de documentare.

5.2. Obiective strategice și acțiuni prioritare privind cercetarea științifică

Cercetarea științifică **Facultății Sport** face parte din misiunea Universității de Stat de Educație Fizică și Sport (USEFS), constituind complementaritatea necesară procesului de învățare. Un proces de învățare bazat pe generarea de cunoștințe noi este mult mai valoros și mai competitiv, decât un proces de învățare care se reduce la un simplu transfer de cunoștințe de la profesori la studenți.

Pentru a transforma cercetarea științifică într-o componentă fundamentală a universității de profil, care să-i dea consistență și putere în realizarea avantajului competitiv, este necesară în continuare, o decizie strategică din partea conducerii USEFS, de dezvoltare a științei domeniului culturii fizice și a sportului, elaborarea unor strategii specifice, susținute printr-o alocare adecvată de resurse tangibile și intangibile. Pentru a deveni competitivă în cercetare, conducerea instituției academice de profil își propune să investească în resurse umane și tehnologice. Aceasta înseamnă dezvoltarea unor strategii de atragere a celor mai inteligenți și creativi tineri din domeniu, în programe de cercetare de doctorat și postdoctorat, precum și în carierele universitare. La acestea, putem adăuga acordarea unei importanțe deosebite autonomiei universitare și a libertății academice care vor încuraja fiecare cadru didactic să își dezvolte domeniul de cercetare în concordanță cu propriile interese și capabilități.

5.2.1. Obiective generale privind cercetarea științifică

Centrarea pe resursele umane, pe infrastructura de cercetare, pe colaborarea în regim de parteneriat inter, multi-disciplinar, geografic și instituțional, pe managementul proiectelor de cercetare, generează *cinci obiective generale privind cercetarea științifică* la Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport, fiecare cu obiective specifice, și anume:

- 1) Creșterea performanței resurselor umane în planul cercetării științifice din domeniul culturii fizice și a sportului în scopul asigurării vizibilității științifice internaționale a USEFS;
- 2) Modernizarea infrastructurii de cercetare, calitativ și cantitativ, necesară unei cercetări de performanță la nivelul instituției academice de profil;
- 3) Dezvoltarea de parteneriate naționale și internaționale în vederea creșterii performanțelor de cercetare științifică;
- 4) Profesionalizarea serviciilor de cercetare și de managementul proiectelor de cercetare în domeniul culturii fizice și a sportului;
- 5) Transformarea cercetării științifice într-o componentă fundamentală prin crearea centrului de excelență în domeniul cercetării culturii fizice în scopul dezvoltării competitivității și obținerii avantajului strategic într-o piață concurențială din ce în ce mai dinamică.

5.2.2. Obiectivele specifice și acțiunile prioritare pentru îndeplinirea OG 1:

- dezvoltarea capitalului uman și creșterea competitivității acestuia pe piața muncii;
- stimularea și motivarea personalului de cercetare științifică al universității;
- stimularea competiției între resursele umane implicate în cercetarea științifică pentru atragerea resurselor financiare, precum și pentru încurajarea accesului la surse și oportunități multiple;
- stimularea valorificării rezultatelor cercetării științifice în publicații din domeniului culturii fizice și a sportului;
- promovarea calității în procesul de cercetare științifică;
- crearea centrului de excelență în domeniul culturii fizice și a sportului;
- eficientizarea nivelului de participare a comunității științifice a universității, la rețele naționale și internaționale ale cunoașterii, prin care să se asigure creșterea vizibilității potențialului resurselor umane în domeniul cercetării de excelență.

Acțiunile prioritare:

- elaborarea planurilor anuale de cercetare științifică, în colaborare cu Centrul de cercetare științifică în domeniul educației fizice și sportului (CCȘEFS) a USEFS, cu fiecare facultate și catedra;

- elaborarea unui plan la nivel de Universitate pentru asigurarea contribuției proprii (a centrelor, facultăților și catedrelor universității), sub forma resurselor financiare, umane, necesare pentru derularea contractelor, granturilor și proiectelor de cercetare;

- stabilirea unor proceduri de lucru (proceduri de sistem, parte componentă a Sistemului de Management a Calității al universității) pentru implicarea tuturor departamentelor administrative în buna derulare a proiectelor, granturilor și contractelor de cercetare ale USEFS;

- elaborarea unor proceduri de realizare a bazelor de date științifice, respectiv de colectare a informațiilor privind conceperea, derularea, monitorizarea proiectelor, granturilor și contractelor de cercetare în vederea simplificării procesului de raportare;

- încurajarea comunității academice a universității de a participa la realizarea contractelor de cercetare științifică, cu finanțare din surse guvernamentale sau private, naționale și internaționale;

- identificarea anuală a manifestărilor științifice cu caracter internațional care să asigure creșterea vizibilității potențialului și a rezultatelor cercetării științifice a personalului de cercetare din universitate;

- planificarea cercetării științifice individuale pe termen mediu și lung, de către fiecare membru al comunității academice și monitorizarea îndeplinirii acestora în termenele stabilite.

5.2.3. Obiectivele specifice pentru îndeplinirea OG 2:

- Asigurarea unei baze de documentare științifică în domeniul culturii fizice și a sportului, cât mai vaste, în special prin stabilirea unor taxe de acces la bazele de date și bibliotecii on-line ale universității;

- creșterea numărului de proiecte tematice pentru îmbunătățirea calității infrastructurii de cercetare;

- crearea platformelor de cercetare științifică interdisciplinară accesibile mai multor facultăți și specialiști, în funcție de temele cercetării abordate;

- îmbunătățirea calității revistelor științifice de profil și sprijinirea publicării lucrărilor în edituri internaționale (cu preponderență ISI).

Pentru realizarea obiectivelor specifice privind infrastructura de cercetare se impune realizarea următoarelor **acțiuni prioritare**:

- stabilirea direcțiilor prioritare de cercetare și concentrarea resurselor universității pe aceste direcții;

- identificarea posibilităților de constituire a centrului de excelență în domeniul culturii fizice și a sportului;

- constituirea unor centre de cercetare inter- disciplinară, cu participarea de cadre didactice din cel puțin 3 facultăți, colective de cercetare sau instituții din Republica Moldova sau străinătate, pentru asigurarea cerințelor internaționale privind multi-disciplinaritatea și cercetarea la frontiera științelor;

- monitorizarea și inventarierea infrastructurii de cercetare necesare, în vederea stabilirii unei politici de investiție bine fundamentată și eficientă, în corespundere cu tematicile prioritare de cercetare;

- creșterea accesului la infrastructuri de cercetare performante prin participarea la mari infrastructuri naționale/internaționale de cercetare și stimularea creării de laboratoare performante cu utilizatori multipli;

- consolidarea accesului *on-line* la resursele de informare /documentare electronice (baze de date conținând reviste internaționale cotate ISI, e-books, volume ale conferințelor, etc) prin încheierea unor parteneriate și colaborări cu asociațiile internaționale.

5.2.4. Obiectivele specifice pentru îndeplinirea OG 3:

- Încheierea și dezvoltarea parteneriatului cu asociația absolvenților din universitățile sportive în vederea creării unui sistem de cultivare a relațiilor și performanțelor în sport;

- Realizarea de parteneriate pentru masterat, doctorat, postdoctorat și cercetare științifică cu minimum 3 universități de prestigiu de peste hotare;

- Dezvoltarea mobilității academice și științifice a studenților și a cadrelor didactice prin programe de mobilitate;

- Identificarea și dezvoltarea ideilor inovatoare care sprijină dezvoltarea durabilă a culturii fizice și sportului;

- Stimularea și realizarea schimburilor de experiență, de proiecte comune cu instituții, organizații cu renume pe piața națională și mondială;

- Stimularea cooperării internaționale cu firme, organizații sportive, universități, prin rețele de cercetare, care să asigure creșterea vizibilității rezultatelor cercetării Universității;

- realizarea unui sistem de conlucrare cu mediul de afaceri și administrația publică (centrală și locală) în interesul dezvoltării durabile a Facultății de Sport a USEFS.

Acțiuni prioritare pentru realizarea obiectivelor specifice:

- identificarea potențialelor instituții academice de profil, organizații sportive, agenți economici cu care se pot încheia contracte de cercetare pe termen lung, pentru a participa la diferite programe de finanțare a cercetării științifice pe domeniile prioritare ale Universității;

- stabilirea unui cadru general de încheiere de contracte de cercetare cu instituțiile și organizațiile identificate, prin care să fie implementate rezultatele cercetărilor efectuate prin activitățile școlii doctorale și postdoctorale a universității;
- construirea unei baze de date cu partenerii existenți și cei potențiali pe direcțiile de cercetare prioritare la nivel de Universitate, național și internațional;
- participarea la un număr cât mai mare de contracte de cercetare în cadrul programelor europene;
- stabilirea unor politici de promovare a cercetării științifice din cadrul USEFS, la nivel național și internațional, în vederea creșterii vizibilității și a implicării în parteneriate strategice internaționale.

5.2.5. Obiectivele specifice pentru îndeplinirea OG 4:

- Reproiectarea sistemului de management al cercetării științifice în corespundere cu legislația națională în vigoare;
- Elaborarea strategii și politici specifice a catedrelor universității pentru asigurarea cercetării științifice în cadrul USEFS;
- Extinderea, promovarea și utilizarea unor instrumente manageriale moderne (managementul prin obiective, managementul prin bugete etc.), care să faciliteze exercitarea proceselor de management la nivelul centrelor de cercetare științifică în condiții de eficiență, eficacitate și competitivitate;
- Elaborarea și asigurarea aplicării metodologiilor manageriale a cercetării științifice per ansamblu, care să cuprindă și alte activități sau domenii de referință pentru universitate;
- Asigurarea unor standarde motivaționale corespunzătoare pentru fiecare angajat implicat în cercetare, în funcție de gradul de realizare a obiectivelor și gradul de realizare a acestora;
- Evaluarea internă a activității școlii doctorale în conformitate cu criterii și indicatori de performanță;
- Evaluarea periodică a calității programelor, a studenților – doctoranzi, a conducătorilor de doctorat și a cadrelor didactice și de cercetare;
- Participarea cadrelor de conducere ale structurii de cercetare științifică la traininguri manageriale din domeniile academice și științifice;
- Perfecționarea cadrelor manageriale ce activează în domeniul cercetării științifice de profil.

Dintre **acțiunile prioritare planificate** în acest sens putem evidenția:

- elaborarea planului de activitate al Consiliului Științific al universității și al Consiliului Școlii Doctorale;
- elaborarea și asigurarea aplicării metodologiilor manageriale a cercetării științifice per ansamblu care să cuprindă și alte activități sau domenii de referință pentru universitate;
- reconceperea documentelor organizatorice la nivelul cercetării științifice (elaborarea și aprobarea regulamentelor de organizare și funcționare, organigrama, descrierile de funcții și posturi);
- elaborarea metodologiei de evaluare internă a activității școlii doctorale a universității;
- elaborarea metodologiei de evaluare periodică a calității programelor, a studenților – doctoranzi, a conducătorilor de doctorat și a cadrelor didactice și de cercetare;
- participarea cadrelor de conducere ale structurii de cercetare științifică la traininguri manageriale din domeniile academice și științifice.
- stabilirea procedurilor de lucru la nivelul CCȘEFS, a centrului de excelență propus a fi creat, astfel încât să se asigure o comunicare eficientă cu facultățile, catedrele din cadrul USEFS;
- asigurarea asistenței tehnice în conceperea, derularea și monitorizarea proiectelor, granturilor, contractelor de cercetare, în strânsă legătură cu celelalte departamente ale universității;
- identificarea cerințelor pentru acreditarea revistei științifice internaționale a universității (ISI);
- stabilirea modalităților de raportare a rezultatelor în vederea realizării rapoartelor anuale privind cercetarea științifică la nivelul USEFS;
- promovarea rezultatelor cercetării științifice din cadrul universității, în baza elaborării și implementării unui mecanism eficient în acest sens.

5.2.6. Obiectivele specifice pentru îndeplinirea OG 5:

- Realizarea unei analize detaliate a mediului intern și extern și reflectarea tuturor forțelor atractive în procesul de cercetare științifică din domeniul culturii fizice și a sportului, a evidențierii factorilor externi și interni care influențează strategiile de cercetare în acest domeniu;
- Înființarea Centrului de excelență în domeniul culturii fizice și a sportului, și implicarea acestuia în programe de cercetare științifică națională/internațională;
- Construirea unui sistem de cercetare orientat spre piață;
- Construirea unui sistem de management al cercetării științifice strategic evolutiv;

➤ Dezvoltarea reputației și a imaginii instituției academice de profil prin cercetare științifică;

➤ Obținerea avantajului competitiv.

Acțiuni prioritare pentru realizarea obiectivelor specifice:

- crearea unui sistem competițional, recunoscut ca motor esențial în dezvoltarea cercetării științifice din domeniu și care va fi aplicat la ocuparea funcțiilor de conducere și didactice în universitate;

- dezvoltarea unei funcții puternice și eficiente de marketing la nivelul structurilor specific cercetării științifice ale universității;

- asigurarea calității în cercetarea științifică din domeniu educației fizice și a sportului;

- stabilirea unei bune colaborări între nivelurile ierarhice ale universității prin asigurarea unei comunicații mai eficiente în scopul operaționalizării;

- diversificarea surselor de venit necesare cercetării științifice din domeniu educației fizice și a sportului;

- existența competenței de cercetare științifică în cadrul facultății;

- sprijinirea creșterii calitative a revistelor universității;

- conformitatea cu politicile guvernamentale;

- integrarea facultății în rețele de excelență.

5.3. Obiective strategice și acțiuni prioritare privind colaborarea națională și relațiile internaționale

5.3.1. Obiective generale

Având în vedere tendințele și schimbările previzibile în învățământul universitar moldovenesc, cum ar fi, scăderea și menținerea la cote scăzute a numărului de locuri finanțate din buget, scăderea semnificativă a numărului de tineri potențiali candidați în anul I de studii, globalizarea pieței muncii și existența la nivelul pieței globale a unei cereri de forță de muncă superior calificată, facultatea trebuie să adopte măsuri privind strategia colaborării și a relațiilor internaționale menite, să permită adaptarea rapidă la aceste provocări. Astfel, **Facultatea Sport** trebuie să procedeze la îndeplinirea următoarelor **obiective generale**:

➤ Identificarea a doi-trei parteneri strategici din Uniunea Europeană puternici și dispuși să sprijine facultatea în implementarea noului sistem și obținerea unei finanțări europene în acest scop;

➤ Îmbunătățirea imaginii facultății în țară în ceea ce privește oferta sa educațională la distanță și prin mijloace electronice, atragerea studenților prin promovarea în acțiunea „*Ziua ușilor deschise*”;

➤ Determinarea unor întreprinderi sau firme private de a acorda finanțare pentru învățământul superior de profil;

➤ Promovarea imaginii facultății cu mai multă agresivitate în lume, mai ales în țările care au populație numeroasă și atragerea de studenți din aceste țări – prin participarea la târguri educaționale internaționale, distribuirea de materiale promoționale (broșuri, pliante, cd-uri), actualizarea periodică a paginii web a facultății, încheierea de contracte cu agenții de recrutare;

➤ Îmbunătățirea sistemului de credite transferabile (ECTS), recunoașterea programelor de învățământ ale facultății pe plan internațional;

➤ Extinderea relațiilor internaționale prin plasarea facultății în rețele de universități naționale și mai ales internaționale, în vederea realizării de programe de studii comune sau în cadrul unor programe de cercetare;

➤ Stimularea participării studenților, masteranzilor, doctoranzilor și profesorilor facultății în diverse programe internaționale de învățământ și cercetare.

5.3.2. Obiective specifice și acțiuni prioritare

➤ diseminarea valorilor, realizărilor și bunelor practici din experiența sportivă mondială;

➤ formarea specialiștilor în domeniul culturii fizice și a sportului de înaltă performanță;

➤ stimularea creativității studenților și profesorilor;

➤ crearea condițiilor de mobilitate internațională;

➤ integrarea cercetării științifice universitare în rețelele internaționale de reflecție academică prin Politica de Acces deschis aprobată la Senatul USEFS;

➤ crearea și susținerea de parteneriate cu universitățile din străinătate, în special cu cele în prioritățile cărora este orientată tematica de cercetare de profil;

➤ atragerea în procesul de instruire și cercetare a profesorilor din universitățile de peste hotare pentru a implementa cele mai bune practici mondiale de învățare, cercetare, inovare și antreprenariat;

➤ stimularea lucrărilor, studiilor în echipă, al stagiilor studenților, masteranzilor și doctoranzilor în cadrul universităților internaționale;

- dezvoltarea unor programe de masterat și doctorale internaționale, în parteneriat cu universitățile de peste hotare;
- validarea performanțelor de cercetare a **Facultății Sport** prin diseminarea rezultatelor la foruri științifice internaționale de prestigiu;
- asigurarea vizibilității internaționale a Facultății de Sport prin stimularea creșterii publicațiilor în edițiile specializate de peste hotare;
- stimularea participării studenților, masteranzilor, doctoranzilor și profesorilor universității în diverse programe internaționale de învățământ și cercetare.

5.4. Obiective strategice privind managementul academic și resursele umane

Organizarea și structura actuală a **Facultății Sport** este diferențiată pe cele două dimensiuni ale activității universitare, și anume, activitatea academică și cea administrativă.

Conducerea academică elaborează și evaluează politicile și strategiile de dezvoltare ale instituției, stabilește și urmărește obiectivele specifice privind structura și conținutul programelor de studiu, liniile generale de dezvoltare ale cercetării științifice, politicile relațiilor cu mediul socio-economic, politica relațiilor internaționale.

Conducerea administrativă analizează din punct de vedere financiar și al resurselor existente obiectivele rezultate din politicile elaborate de Senatul USEFS și face propuneri de realizare și eșalonare. Delimitarea și specializarea funcțiilor academice și administrative are în vedere și complementaritatea celor două sectoare care asigură modernizarea gestiunii universității, în condițiile evoluțiilor economice, politice și sociale actuale. Complementaritatea managementului academic și a celui administrativ are la bază operarea și rațiunea de a conduce eficient facultății în prezent și în perspectivă, consfințind rolul componentei academice în adoptarea hotărârilor și a componentei administrative în executarea acestora.

***Obiectivele strategice ale managementului academic** vizează următoarele aspecte:*

- 🚦 Evaluarea cât mai corectă a performanțelor profesionale și de cercetare științifică, ceea ce va permite implementarea unui sistem adecvat motivațional;
- 🚦 Dezvoltarea abilităților manageriale ale conducătorilor academici, asigurându-se un echilibru între dimensiunea structurală (ierarhie, buget, programe, control) și dimensiunea comportamentală (respectiv, dimensiunea resurselor umane);
- 🚦 Analizarea și adaptarea structurilor și programelor de studiu la necesitățile vizând organizarea eficientă a sistemului de învățământ superior de profil;

✚ Metodologizarea managerial, pe baza unui set de documente legislative (traseul legislativ al USEFS) referitoare la formarea inițială, formarea continuă, cercetarea științifică, sistemul de management al calității, cărora le sunt asociate, de regulă, metodologii și reguli de aplicare;

✚ Promovarea unui management participativ la toate nivelurile ierarhice și organizatorice ale **Facultății Sport**;

✚ Utilizarea integră sau parțială, în exercitarea proceselor de management, a unor instrumente manageriale evaluate sau component ale acestora, precum managementul prin obiective, managementul prin bugete, managementul prin proiecte, delegarea.

Obiectivele strategice ale managementului administrativ vizează următoarele aspecte:

✚ Trecerea la informatizarea pe scară largă a proceselor manageriale prin realizarea unui Sistem Informatic Integrat și a unei rețele de comunicații coordonată prin Departamentul de Informatizare;

✚ Asigurarea transparenței decizionale în actul de conducere managerială.

În domeniul resurselor umane se vor avea în vedere următoarele:

✚ Recrutarea și promovarea personalului, folosirea personalului didactic asociat, formarea cadrelor tinere, avându-se în vedere domeniul de competență precum și profesionalismul în cadrul domeniului respectiv. În probleme de resurse umane universitatea promovează strategia de recrutare a tinerilor cu aptitudini pedagogice și de cercetare care apoi să fie integrați într-un sistem coerent de perfecționare (doctorat, postdoctorat sau stagii în străinătate) pentru a deveni în viitor cadre competente ale universității.

✚ Promovarea cu prioritate a tinerilor absolvenți și cercetători științifici cu performanțe în domeniile de profil, în spiritul politicii de întinerire a personalului științifico- didactic al **Facultății Sport**, prin adaptarea proceselor educaționale la un mediu universitar concurențial (se are în vedere, atât concurența în interiorul sistemului universităților de stat, cât și între acestea și universitățile particulare).

✚ Perfecționarea sistemului de autoevaluare internă, în contextul strategiei calității.

✚ Implicarea administrației în susținerea atragerii de resurse financiare complementare și identificarea modalităților pentru cointeresarea materială a personalului, în utilizarea eficientă a resurselor și adevărata conștientă a personalului din administrație la politica universitară.

🌈 Reducerea cheltuielilor de personal și utilizarea eficientă a fondurilor disponibile prin orientarea cadrelor științifico-didactice pe o anumită direcție de predare, respectiv predare / cercetare.

🌈 Asigurarea unor standarde motivaționale decente pentru toate categoriile de cadre științifice și științifico – didactice, personalul de specialitate din administrație și studenți (burse, premii la sesiunile de comunicări științifice, ajutoare material etc.).

5.5. Obiective strategice privind dezvoltarea facultății Sport și a infrastructurii

Facultatea Sport dispune de spații de învățământ, cercetare științifică, creație și performanță sportivă adecvate, la care se adaugă spațiile pentru alte activități complementare. Introducerea tehnicilor moderne în procesul de învățământ și cercetare, asigurarea unei informări de specialitate rapide și cât mai complete, pentru asigurarea unei interconectări libere și eficiente la sistemele naționale și internaționale de comunicații continuă să fie unul dintre obiectivele prioritare ale Facultății de Sport. În acest sens, **obiectivele generale** care vor fi susținute în perioada 2021 – 2025 vor fi:

1) Realizarea și implementarea unui Sistem Informatic Integrat, cu o componentă principală de gestiune a traseului studentului, inclusiv și administrarea rețelilor, a bazelor de date (benchmarking-ului intern al facultății), precum și acordarea de asistență tehnică serviciilor, propunerea privind achiziționarea de produse informatice și birotică performante.

2) Dotarea tuturor **Facultății Sport** cu tehnică și tehnologie informatică menite să asigure informarea și comunicarea prin interconectarea la rețele de e-mail și INTERNET.

3) Luarea și susținerea tuturor măsurilor necesare pentru găsirea de surse de finanțare în scopul lărgirii bazei materiale destinate activităților de cercetare, de sport și celor didactice.

4) Dezvoltarea serviciilor de marketing și consiliere în carieră.

Obiective specifice și acțiuni prioritare:

➤ Construirea Centrului clinic de kinetoterapie și asigurarea sustenabilității acesteia pentru recuperare a sportivilor de performanță.

➤ Reparații generale a căminului studentesc № 1 și № 4.

➤ Crearea și dezvoltarea „*Platformei de Cercetare și Formare Interdisciplinară*” a Facultății de Sport.

➤ Dezvoltarea bibliotecii digitale a **Facultății Sport** și renovarea echipamentelor din dotare.

- Diversificarea serviciilor oferite de universitate (alimentație publică, sportive, de editare ș.a.) beneficiarilor săi și spre exterior.
- Consolidarea spațiilor de învățământ existente, întreținerea, modernizarea și dezvoltarea acestora.
- Realizarea de parteneriate pentru dezvoltarea infrastructurii existente a **Facultății Sport**.

5.6. Obiective strategice privind dezvoltarea activităților sportive la Facultatea Sport

Adevărata imagine a sportului este dată de însăși viața socială care îl plasează alături de marile preocupări de natură educațională, economică, culturală, ideologică, științifică, de apărare și ordine publică, întregind o concepție care îi recunoaște valoarea. Esența sportului este reprezentată de spiritul de competiție care s-a dezvoltat sub aspect istoric pe parcursul evoluției societății și prin care se comparau performanțele fizice, inteligența și capacitatea de creație. Strategia instituțională cu privire la dezvoltarea activităților sportive vizează:

- *participarea sportivă* – creșterea numărului de practicanți pentru fiecare ramură de sport;
- *performanța sportivă* – dezvoltarea spiritului competitiv și de fair-play, organizarea competițiilor cu scopul de a stimula creșterea numărului de sportivi de înaltă performanță;
- *excelența sportivă* – promovarea rezultatelor deosebite obținute la competițiile sportive de către studenții **Facultății Sport**;
- *resursele umane* – sporirea și perfecționarea specialiștilor din domeniu;
- *voluntariatul* – implicarea tinerilor și a foștilor performeri în activități de voluntariat;
- buna funcționare a *centrelor sportive ale universității*, inclusiv prin dezvoltarea parteneriatelor.

Managementul Facultății Sport imprimă întregului personal prin tehnici stimulative și de sensibilizare emoțională aderarea la scopurile principale pe care se axează viziunea universității:

- ❖ generație de tineri activi, educați, cu abilități de integrare social-economică;
- ❖ tineri angajați în câmpul muncii, beneficiari ai unui trai decent;
- ❖ crearea familiilor sănătoase și realizarea nevoilor economice, politice, sociale și culturale pentru tineri;
- ❖ populație cu educație și capacitate de socializare;
- ❖ populație sănătoasă și viguroasă;
- ❖ vizibilitate a instituției de profil.

Valorile cultivate în cadrul **Facultății Sport** sunt asumate de către toți salariații și sunt utile pentru:

- *realizarea modului de comunicare internă din cadrul universității;*
- *crearea imaginii publice a Facultății Sport prin organizarea și desfășurarea acțiunilor sportive la un nivel superior;*
- *sprijinirea mecanismului de evaluare a performanțelor personale și profesionale.*

Performanțele sportive trebuie să reflecte rezultatele activităților de masă și să provină din plăcerea de a concura, din nevoia intimă de a practica sportul, din conștiința fiecăruia că sportul este benefic pentru el și comunitatea sa, din dorința de afirmare socială, din orice trăire, sentiment sau convingere interioară. Numai așa sportul poate să aducă beneficii sociale în lipsa cărora statul nu poate justifica interes. Dacă interesul poate fi personal și colectiv, emulația este specifică numai grupurilor și colectivităților umane, fiind expresia dorinței de competiție și concurență interpersonală. Așadar, stimularea și interesul constituie principalii factori ai fenomenului sportiv și necesită să li se acorde o atenție sporită de către studenți/absolvenți ai **Facultății Sport**. Pentru aceasta au fost formulate o serie de obiective generale (OG) care în planul temporal al strategiei va trebui să fie realizate pe termen mediu (2021 – 2025), pornindu-se de la considerentul că trebuie operaționalizate cu precădere, fiind circumscrise unui obiectiv strategic primordial.

În acest context **obiectivele strategice generale** au fost limitate la numărul strict necesar care să corespundă unei construcții funcționale: stimul/cauză, mediu/cadru instituțional, principii/reguli de funcționare, resurse/input și rezultate/output:

- 1) Stimularea practicării sportului de către studenții **Facultății Sport** și nu numai, refacerea interesului pentru practicarea activităților sportive;
- 2) Asigurarea cadrului instituțional și juridic în domeniul sportului;
- 3) Facilitarea implementării unui sistem coerent de selecție, monitorizare și promovare în cariera sportivă a studenților/absolvenților universității;
- 4) Asigurarea resurselor necesare desfășurării optime a activităților sportive și transformării sportului într-un mecanism funcțional la nivel instituțional;
- 5) Îmbunătățirea rezultatelor sportive ale **Facultății Sport**.

5.6.1. Pentru îndeplinirea OG 1 au fost planificate următoarele obiective specifice și acțiuni prioritare:

- *adoptarea măsurilor de stimulare socială* (urmărește reacția socială, însemnând creșterea interesului în rândul tuturor factorilor implicați sau incidenți sportului și vizează

colaborarea cu instituțiile administrației publice centrale și locale, organizațiile neguvernamentale și cele profesionale, entitățile patrimoniale, sportivi, cadrele tehnice din sport și nu numai, tineri, copii și populație în general);

➤ *adoptarea măsurilor de stimulare familială* (părinții constituie grupul țintă principal întrucât membrii familiei sunt primii care pot să recunoască înclinațiile, abilitățile, talentul sau orice alte calități și să le semnaleze în timp util pentru a putea fi valorificate de către copii acestora);

➤ *adoptarea măsurilor de stimulare personală* vizează interesul personal ca fiind cel mai puternic factor motivant al acțiunii umane și prezintă două aspecte: stimularea sportivului și stimularea oricărei persoane care contribuie la desfășurarea actului sportiv (antrenor, profesor, medic etc).

Acțiuni prioritare:

✚ Derularea unor activități și campanii de mediatizare privind rolul sportului în sănătate, în dezvoltarea armonioasă a copilului/adolescentului și adultului.

✚ Organizarea unor activități educative pentru promovarea și stimularea sportului de masă – *sportul pentru toți* și a *sportului pentru persoanele cu handicap* prin creșterea numărului de competiții și a finanțărilor în aceste domenii, derularea de campanii media de sensibilizare și informare.

✚ Organizarea împreună cu factorii implicați (universitatea și beneficiarii serviciilor sportive) de dezbateri publice cu tema educație și capacitate de comunicare interumană exersată inclusiv prin practicarea sportului.

✚ Editarea de materiale informative: pliante, afișe, fluturași, inclusiv a revistei proprii.

✚ Derularea acțiunilor de sensibilizare a autorităților locale pentru susținerea activităților sportive din aria lor de competență.

✚ Oferirea unor premii stimulative în cadrul concursurilor organizate **Facultatea Sport** prin atragerea unor sponsori cu potențial economic mare.

✚ Stimularea înființării echipelor de majorete (din rândul studentelor Facultății Sport) și organizarea de concursuri între acestea.

✚ Atragerea alături de mari campioni (absolvenți ai universității) a unor operatori economici, sponsori, politicieni și alți cetățeni pentru a contribui la realizarea unor programe commune cu facultăți similare și cu alte autorități naționale.

✚ Susținerea revitalizării competițiilor universitare (în interiorul, dar și între universități).

🚩 Derularea acțiunilor de sensibilizare a părinților în scopul îndrumării copiilor spre sport (acțiune specifică Clubului sportiv USEFS și Clubului de fotbal a USEFS).

🚩 Organizarea competițiilor sportive între familii sau cu participarea familiilor, (dezvoltarea programului „*Sport – familie*” la nivelul USEFS și între universități).

🚩 Efectuarea demersurilor către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al RM pentru adoptarea legislației care să stimuleze construcția sălilor de sport cu tribune (în școli și licee) pentru ca părinții, familia, prietenii să poată asista la activitățile sportive, stimulându-se astfel atractivitatea, interesul și spiritul de competiție.

🚩 Implementarea sistemului de premiere al sportivilor/studentilor participanți la competițiile și activitățile sportive pentru universitate.

5.6.2. Cu privire la îndeplinirea OG 2 planificăm îndeplinirea următoarelor obiective specifice:

❖ *Adaptarea activităților sportive în funcție de cerințele legale interne și naționale prin:*

✓ furnizarea serviciilor în regim organizat și reglementat prin ordine ale rectorului și dispoziții ale prorectorului pentru educație și sport;

✓ raportarea desfășurării și realizării activităților sportive conform planificărilor anuale pentru constatarea problemelor comunității universității și prezentarea unor măsuri de îmbunătățire.

❖ *Adoptarea măsurilor pentru îmbunătățirea situației edificiilor sportive ale universității prin:*

✓ consolidarea rolului instituțional și întărirea dialogului cu partenerii neguvernamentali din sport;

✓ stabilirea unei comisii consultative permanente care să se pronunțe *ante factum* asupra deciziilor ce pot afecta bazele sportive ale universității;

✓ creșterea colaborării instituționale pentru dezvoltarea și consolidarea edificiilor sportive ale universității.

Acțiuni prioritare:

➤ Elaborarea registrului – inventar al bazelor sportive ale universității de interes local și național de pe raza Capitalei (Bazinul de înot și cele 4 cluburi sportive ale universității)

➤ Operaționalizarea mecanismului intern conform legislației în vigoare pentru stimularea înființării de structuri sportive (atragera de fonduri prin proiecte în acest sens).

➤ Efectuarea către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al RM a demersurilor pentru revizuirea sau modificarea Legii cu privire la sponsorizare.

➤ Adoptarea măsurilor privind asigurarea unui mediu concurențial în domeniul sportului prin stimularea participării în competițiile oficiale numai a structurilor sportive asociative (asociații și cluburi sportive).

➤ Exercițarea mai riguroasă a funcției de supraveghere și control asupra structurilor sportive ale universității.

5.6.3. Pentru îndeplinirea OG 3 planificăm îndeplinirea următoarelor **obiective specifice:**

✓ monitorizarea selecției și a evoluției performanțelor sportive ale studenților **Facultății de Sport**, participanți în competiții sportive;

✓ monitorizarea selecției în urma unor acțiuni sportive și sociale.

Acțiuni prioritare:

🚦 Crearea unei baze de date privind:

- evoluția performanțelor sportive ale studenților **Facultății Sport** pe parcursul ciclurilor de învățământ, al campionatelor locale, naționale, internaționale ș.a.;
- modul de accesare și evoluție în cluburile și loturile sportive naționale (după caz);
- revitalizarea activității de selecție prin impulsionearea organizării de competiții universitare și de masă: concursuri intra/inter universitare, concursuri de masă etc.;
- competiții în colaborare cu Federațiile de profil pe probe de sport care vor trebui să introducă competiții de masă cu calendar prestabilit și cu etape de calificare.

🚦 Inițierea unor acțiuni în parteneriat:

- acțiuni specializate (concursuri de selecție);
- concursuri ocazionale universitare, alte concursuri neoficiale;
- îndrumarea familială, autocunoașterea;
- alte activități sociale (activități de voluntariat sportiv, participarea la acțiunile organizațiilor neguvernamentale etc.).

5.6.4. Pentru îndeplinirea OG 4 planificăm îndeplinirea următoarelor obiective specifice:

- asigurarea constantă la nivel optim a resurselor umane;
- asigurarea constantă la nivel optim a resurselor materiale;
- asigurarea constantă la nivel optim a resurselor financiare;

- gestionarea cu eficiență a timpului, ca resursă a sportului.

Acțiuni prioritare:

- creșterea calitativă și cantitativă a activităților sportive;
- Organizarea activităților pentru formarea instructorilor sportivi sau perfecționarea pregătirii acestora;
 - creșterea gradului de valorificare a noutăților științifice din sport: proceduri, know-how;
 - creșterea numărului de activități sportive de selecție;
 - desfășurarea campaniilor de sensibilizare a administrației publice locale privind necesitatea subvenționării realizării și dezvoltării infrastructurii sportive;
 - efectuarea demersurilor pentru introducerea standardelor minimale privind construcția și dotarea bazelor sportive (stimularea construirii din fonduri publice a sălilor sportive cu tribune în școlile și liceele naționale);
 - permanentizarea obiectivului **Facultății Sport** privind dezvoltarea bazelor sportive întrucât procesul de modernizare și dezvoltare în acest domeniu este unul continuu, dictat de cerințele mereu în creștere ale progresului tehnologic și științific.
 - valorificarea mai eficientă a surselor alternative: finanțări publice și private, facilități fiscale;
 - atragerea de resurse financiare prin proiecte științifice și sportive;
 - demersuri pentru adoptarea măsurilor de valorificare cât mai eficientă a programului sportiv universitar;
 - demersuri pentru adoptarea măsurilor de valorificare cât mai eficientă a timpului liber;
 - adaptarea tipului și numărului de competiții la timpul disponibil practicării activităților sportive;
 - adaptarea programului de activități în bazele sportive ale universității în funcție de grupul țintă și de timpul disponibil al beneficiarilor vizați;
 - alegerea locațiilor de desfășurare a activităților sportive în funcție de probabilitatea existenței concentrațiilor de practicanți (competiții universitare, competiții estivale: în tabere de vară, stațiuni etc);
 - asigurarea accesului în bazele sportive existente al studenților și copiilor din cluburile sportive universitare (în baza unui abonament de utilizare) după un program/orar stabilit prin ordin al rectorului USEFS.

5.6.5. Pentru îndeplinirea OG 5 planificăm îndeplinirea următoarelor **obiective specifice:**

- elaborarea unui model de creștere a indicatorilor sportivi: calitativi, cantitativi și financiari;
- promovarea și stimularea creșterii stării de sănătate a populației;
- promovarea și stimularea creșterii culturii sportive.

Acțiuni prioritare:

- finanțarea competițiilor sau programelor sportive pentru combaterea bolilor prin sport;
- organizarea unor programe speciale de activități fizice și competițiilor pe grupe și categorii în vederea reducerii excesului de greutate și a bolilor cronice derivate;
 - creșterea finanțării acordate sportului pentru persoanele cu handicap;
 - derularea de campanii în revista științifică proprie a universității și în media pentru combaterea sedentarismului a obezității și a dependenței de calculator;
 - demersuri pentru afirmarea sportului ca parte a culturii naționale;
 - derularea de campanii mediatice pentru sensibilizarea părinților în privința rolului lor în educația sportivă a copiilor;
- creșterea rolului sistemului universitar în educația sportivă formală și nonformală a tinerilor;
- creșterea rolului educației nonformale (introducerea cercurilor sportive în cadrul catedrelor al facultății, finanțarea proiectelor organizațiilor neguvernamentale care vizează sportul și educația sportivă);
- derularea de campanii media vizând ameliorarea comportamentului spectatorilor.

5.7. Obiective strategice privind finanțarea

Facultatea de Sport este finanțată de USEFS, care parvin din: fonduri alocate de la bugetul de stat; venituri extrabugetare; din alte surse, potrivit legii. În plan financiar, autonomia universității se realizează prin:

- a) administrarea resurselor financiare prin conturi bancare, inclusiv a transferurilor de la bugetul de stat;
- b) utilizarea resurselor disponibile pentru desfășurarea activității statutare, conform propriilor decizii;
- c) acumularea veniturilor proprii din taxe, servicii acordate, lucrări executate și din alte activități specifice, conform nomenclatorului serviciilor prestate aprobat de Guvern al RM;

d) administrarea bunurilor proprietate a **Facultății Sport** și asigurarea condițiilor optime de dezvoltare a bazei materiale a instituției;

e) utilizarea bunurilor proprietate a **Facultății Sport** și a drepturilor aferente pentru realizarea scopurilor statutare ale universității;

f) susținerea socială a studenților și angajaților;

g) acordarea burselor de studii și de cercetare;

h) elaborarea și aprobarea bugetului;

i) atragerea resurselor financiare prin participarea la proiecte de cercetare, investiționale în baza cooperării cu diverși parteneri naționali și internaționali, inclusiv parteneriatul public-privat;

j) raportarea datelor evidenței contabile și statistice de activitate instituțională în modul stabil.

Fondurile provenite de la bugetul statului sunt repartizate structurilor universității în vederea asigurării finanțării facultăților, catedrelor, unităților din cadrul acestora și a finanțării generale a **Facultății Sport** conform legislației în vigoare. Veniturile obținute din alte surse decât cele bugetare se gestionează integral de Universitate, cu respectarea dispozițiilor legale.

Finanțarea serviciilor educaționale prestate de **Facultatea Sport**, conform Planului de pregătire a cadrelor de specialitate cu finanțare din bugetul de stat, se asigură de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al RM. Facultatea poate beneficia și de alte surse de finanțare prin intermediul USEFS, și anume:

a) venituri provenite din prestarea contra plată a unor servicii educaționale, precum și din activitatea de cercetare și de transfer tehnologic în condițiile legii;

b) venituri provenite din comercializarea articolelor confecționate în procesul de studii (în gospodăria didactice, etc.), precum și din darea în locațiune/arendă a spațiilor, echipamentelor, terenurilor și a altor bunuri proprietate publică sau privată;

c) granturi, sponsorizările și donații;

d) alte surse legale.

Veniturile obținute din taxele de studii și din alte surse nu afectează normativele și quantumul transferurilor prevăzute pentru finanțarea serviciilor educaționale prestate conform Planului de pregătire a cadrelor de specialitate cu finanțare din bugetul de stat. Pentru activități și programe de studii, suplimentare față de pachetul standard de servicii educaționale finanțat de la bugetul de stat, se pot percepe taxe în conformitate cu legislația în vigoare.

Învățământul superior de profil poate fi susținut de asociații profesionale, de patronate și autorități tutelare în conformitate cu legislația în vigoare. Persoanele fizice și juridice au

dreptul să sprijine din mijloacele proprii, în condițiile legii, dezvoltarea bazei materiale a universității și să acopere cheltuielile de formare profesională inițială și continuă a cadrelor didactice. La finanțarea cheltuielilor de personal se ține seama de legislația în vigoare, și de hotărârile Senatului USEFS privind principiile generale de salarizare în universitate. Execuția bugetară anuală a Universității se face publică. Finanțarea cercetării științifice universitare se face conform legislației specifice domeniului cercetării-dezvoltării. **Facultatea Sport** realizează venituri extrabugetare din:

- contracte de cercetare științifică ale facultății, catedrelor, centrelor, laboratoarelor de cercetare;
- contracte cu finanțare europeană;
- venituri provenite din închirierea spațiilor sau din transmiterea folosinței altor bunuri ale universității;
- sponsorizări din partea diferitelor fundații sau agenți economici;
- donații de la persoane fizice și juridice naționale sau din străinătate;
- încasări obținute din prestările de servicii oferite de universitate;
- încasări ale regiei de cămin;
- încasări obținute din activități de consultanță și expertiză;
- alte surse legale.

5.8. Obiective strategice privind informația, documentarea și biblioteca USEFS

Facultatea Sport a acordă o importanță primordială strategiilor legate de informație. Astfel, rețeaua de comunicație a Facultății de Sport acoperă majoritatea compartimentelor, catedrelor și serviciilor academice și administrative. De asemenea, a fost creată pagina de INTERNET a facultății, catedrelor și grupurilor de cercetare. Prioritățile **Facultății Sport** în acest domeniu sunt chiar mai comprehensive decât obiectivele atinse până în prezent, cele întâi vizând desăvârșirea sistemului de comunicație al Facultății de Sport la standarde internaționale.

Armonizarea activității tuturor subdiviziunilor Bibliotecii USEFS într-un sistem, orientat spre inițierea inovațiilor în sfera serviciilor informaționale, colaborarea bibliotecii cu facultățile, catedrele, editura în activitatea de informare a utilizatorilor va avea un impact semnificativ în activitatea de cercetare și instruire de profil.

Biblioteca USEFS asigură condiții favorabile pentru studiu, cercetare, informare și documentare a celor aproape 3000 utilizatori, folosind un fond de peste 77 462 mii de volume.

Colecția de publicații – cărți, reviste, ziare, seriale, teze de doctorat, teze de doctor habilitat, etc. – cuprind o mare varietate de lucrări din țară și străinătate în diverse domenii. Biblioteca USEFS este dotată cu o sală de lectură cu 100 locuri, 16 computere: 9 stații de lucru pentru angajați și 7 pentru utilizatori.

Colecția Bibliotecii a USEFS este organizată și dezvoltată în raport cu informare ale utilizatorilor prin achiziții, donații, schimb de carte, asigurând creșterea numărului publicațiilor, îmbogățirea valorică și de conținut a bibliotecii.

Disciplinele predate la **Facultatea Sport** în majoritate sunt acoperite cu un număr suficient de literatură didactică, reprezentând un indicator care corespunde normelor internaționale. Periodic se produc modificări în planurile de învățământ, se introduc discipline noi, rectificând politicile de dezvoltare a colecțiilor. Publicațiile periodice reprezintă un suport important alături de materialele didactice pentru efectuarea studiilor și cercetărilor.

Publicațiile intrate în bibliotecă sunt prelucrate în sistemul automatizat IRBIS 64, conform normelor internaționale.

Procedurile clasificatorului devin tot mai complicate, având în vedere conținutul multidisciplinar al documentelor, progresul tehnologiilor informaționale și ajustarea permanentă a standardelor de prelucrare a informației.

Activitatea de informatizare se concentrează în elaborarea catalogului electronic al Bibliotecii USEFS, fiind considerat cel mai important instrument de informare, care va putea fi consultat de pe orice suport informatic prin Internet.

Obiective generale strategice:

- contribuția sporită în sprijinul eforturilor pentru eficientizarea activității învățământului și cercetării în domeniul educației fizice și sportului în baza formării și utilizării unui mediu informațional calitativ nou;
- satisfacerea deplină a necesităților informaționale ale utilizatorilor prin promovarea accesului deschis la informația științifică și didactică;
- sporirea efortului pentru ocuparea poziției de lider în oferirea informației în domeniul educației fizice și sportului de calitate;
- dezvoltarea competențelor informaționale ale cadrelor didactice și științifice;
- dezvoltarea infrastructurii organizaționale, tehnice și informaționale de funcționare a bibliotecii compatibilă cu standardele societății informaționale și a cunoașterii;
- îmbunătățirea continuă a calității serviciilor informaționale pentru a menține un nivel înalt de satisfacție a clienților, angajaților și tuturor părților interesate;

- activizarea proceselor de integrare și colaborare instituțională, națională și internațională în spațiul unic științific și educațional.

Obiective specifice:

- optimizarea sistemului de comunicare;
- îmbunătățirea accesului utilizatorilor la toate categoriile de resurse informaționale;
- eficientizarea funcționalității și modernizarea spațiilor de lectură;
- implementarea unor forme moderne de studiere a nevoilor de informare;
- dezvoltarea bazei de date de înregistrări bibliografice în raport cu cerințele și normele internaționale;
- dezvoltarea și extinderea tehnologiilor informatice;
- consolidarea imaginii bibliotecii universității;
- alinierea competențelor profesionale la performanțele standardelor internaționale;
- dezvoltarea relațiilor de colaborare.

Acțiuni prioritare:

- extinderea și diversificarea serviciilor;
- promovarea eticii și culturii în relațiile cu utilizatorii;
- dezvoltarea și valorificarea efectivă a feedbacku-lui cu toate categoriile de utilizatori;
- valorificarea colecțiilor și a resurselor informaționale;
- dezvoltarea și promovarea accesului la colecții și resurse electronice, documente audio-video;
- dezvoltarea unui mediu confortabil în zonele de acces direct la informație;
- studierea posibilităților de organizare a accesului liber la publicații în sala de lectură;
- întreprinderea măsurilor organizatorice și tehnologice pentru organizarea conservării colecției de publicații editate de USEFS;
- constituirea colecției publicațiilor profesorilor și cercetătorilor USEFS;
- extinderea capacității de depozitare;
- organizarea sondajelor, anchetelor cu diverse categorii de utilizatori;
- diversificarea formelor de asistență și instruire pentru *Cultura informației și învățare pe parcursul întregii vieți*;
- organizarea comunicării on-line (poșta electronică, rețele sociale, platforme de instruire la distanță);
- eficientizarea lucrărilor de catalogare a documentelor prin implementarea noului program integrat de bibliotecă IRBIS;

- coordonarea activității de catalogare, clasificare și indexare;
- elaborarea fișierului de autoritate AUTORI;
- elaborarea Vocabularului controlat pentru indexarea publicațiilor și regăsirea lor în sistemul automatizat IRBIS în corespundere cu nevoile de studiu și cercetare ale utilizatorilor;
- crearea portofoliului metodic al **Facultății Sport**;
- crearea în parteneriat cu structurile USEFS a bibliotecii digitale specialității „*Antrenament sportiv*”;
- implementarea tehnologiilor inovaționale de arhivare electronică a informației științifice și didactice (repozitoriu instituțional);
- extinderea utilizării Internetului și altor medii în activitatea sălilor de lectură;
- aplicarea metodelor de marketing pentru promovarea serviciilor bibliotecii pentru diverse categorii de utilizatori;
- eficientizarea Blogului Bibliotecii USEFS, transformarea lui într-o platformă de comunicare și livrare a informației către comunitatea servită, utilizarea feedback-ului pentru perfecționarea activităților bibliotecii;
- organizarea anuală a *Zilelor Bibliotecii*;
- promovarea bibliotecii în mediul biblioteconomic prin organizarea întrunirilor profesionale;
- implementarea Standardelor internaționale de bibliotecă (ISO).
- îmbunătățirea activităților de evidență în bibliotecă prin implementarea IRBIS.
- perfecționarea sistemului de indicatori statistici;
- aplicarea standardelor în domeniul catalogării și a prelucrării documentelor;
- elaborarea concepției și programului privind perfecționarea și dezvoltarea profesională a salariaților;
- participare la întrunirile profesionale organizate de centrele metodice biblioteconomice, Asociația bibliotecarilor, etc.;
- inițierea proiectelor de colaborare cu organisme internaționale;
- intensificarea relațiilor prin donații și schimb de publicații;
- eficientizarea partajării resurselor informaționale cu bibliotecile din țară.

5. 9. Obiective strategice privind imaginea Facultății Sport

Obiective strategice și acțiuni prioritare:

- Promovarea imaginii **Facultății Sport** prin:
- ✓ calitatea formării inițiale și continuă a cadrelor didactice;

- ✓ personalitățile universitare;
- ✓ multiplicarea competențelor și capacităților absolvenților;
- ✓ calitatea resurselor umane.
- Promovarea programelor de investigații științifice în domeniile de profil, educarea mentalității economice moderne și a competențelor aplicative la viitorii specialiști;
- Organizarea manifestărilor internaționale de dezbatere și promovare a imaginii Facultății de Sport ce pot avea ca efect dezvoltarea instituțională;
- Extinderea și consolidarea relațiilor de colaborare reciproc avantajoase cu instituții de învățământ superior și centre de cercetări științifice din țară și din străinătate, încheierea unor parteneriate eficiente cu mediul de afaceri național, inclusiv cu cel sportiv;
- Îmbunătățirea imaginii **Facultății Sport** pe plan național și internațional prin promovarea valorilor științifice;
- Dezvoltarea imaginii **Facultății Sport** prin revizuirea modalităților de comunicare, prin atragerea comunității locale la manifestări de promovare a activităților universității;
- Atragerea și implicarea studenților/ masteranzilor în desfășurarea activităților științifice, cultural – artistice și sportive la nivel instituțional, național și internațional;
- Utilizarea sponsorizării, ca metodă principală pentru formarea unei imagini corecte și reale a universității, inclusiv ca suport de promovare a acesteia;
- Promovarea unor relații cu mass-media (TV, radio, în mijloace de transport, panouri publicitare, inclusiv în presa sportivă);
- Promovarea unei vizibilități naționale și internaționale a Universității prin surse media și actualizarea în permanență a paginii Web (obligatoriu și în limba engleză);
- Afirmarea **Facultății Sport** ca facultate cu prestigiu național și internațional;
- Implicarea studenților în guvernarea Universității;
- Dezvoltarea programului de promovare a imaginii **Facultății Sport** și creșterii vizibilității internaționale a acesteia.

VI. APLICAREA PLANULUI STRATEGIC DE DEZVOLTARE A FACULTĂȚII SPORT

Prezenta **Strategie de dezvoltare a Facultății Sport pentru perioada 2021 – 2025** cu *Planul operational strategic de dezvoltarea facultății Sport* va fi reactualizat anual, la propunerea Consiliului de Dezvoltare Strategică Instituțională a USEFS, cu aprobarea modificărilor de către Senatul USEFS.

Facultatea Sport și catedrele va numi un reprezentant cu urmărirea Planului Operațional Strategic. Ședințele de catedră, ale Consiliului Facultății vor avea o structură în care obligatoriu un punct se va referi la *Planul Operațional Strategic al Universității*. **Facultatea Sport** își va întocmi planurile operaționale, pe baza *Strategiei de dezvoltare a Facultății*, la începutul fiecărui an calendaristic.

Decanul și prodecanul facultății vor urmări, la nivelul conducerii Facultății, aplicarea *Planului Operațional Strategic*.

Consiliul Facultății răspunde de îndeplinirea *Planului Strategic de dezvoltare a Facultății de Sport pentru perioada 2021 – 2025*.

Prezenta **Strategie de dezvoltare a Facultății Sport pentru perioada 2021 – 2025** a fost discutată și adoptată în Ședința Consiliul Facultății.

VII. REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. Carta universitară USEFS. Proiect, Chișinău, 2014, USEFS, 59-62 p.
2. Codul de etică profesională al Universității de Stat de Educație Fizică și Sport, Chișinău, 2013, USEFS, 26-29 p.
3. Monitorul oficial, Chișinău, 2014, 24 octombrie, Nr.319 (4958-4963), p.32-52.
4. Program de audit intern al USEFS. Anul de învățământ 2017 – 2018, USEFS, 18-19 p.
5. Regulament privind sistemul de evaluare și asigurare a calității (SEAC) din cadrul USEFS, Chișinău, 2011, USEFS, 14 p.
6. Strategia de dezvoltare a culturii fizice și sportului în Republica Moldova pentru perioada 2013-2020), Chișinău, 2013, 155 p.
7. Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport. Realizări și perspective. Chișinău, 2007, USEFS, 189 p.
8. Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și a specialităților în învățământul superior, Nr. 482 din 28.06.2017. p. 15.